

Beleidsplan

BELEIDSPLAN RAMPENBESTRIJDING EN CRISISBEHEERSING

VERSIE 230115

2016-2019

Veiligheids- en Gezondheidsregio

Gelderland-Midden

MTNVERP

Versie	Afstemming in	Ten behoeve van
260814	Projectgroep 26-08-2014	Werkversie
220914	Projectgroep 22-09-2014	Werkversie
281014	Projectgroep 28-10-2014	Werkversie
251114	Projectgroep 25-11-2014	Doorgeleiding naar klankbordgroep
261114	Klankbordgroep (digitaal)	Advisering
070115	Projectgroep 08-01-2014	Vaststelling concept ter consultatie
150115	MT Veiligheidsbureau 22-01-2015	Doorgeleiding naar Veiligheidsdirectie
230115	Veiligheidsdirectie 04-02-2015	Doorgeleiding naar Dagelijks Bestuur
	Dagelijks Bestuur 25-02-2015	Doorgeleiding naar gemeenteraden
	Algemeen Bestuur 11-03-2015	Ter informatie
	Gemeenteraden	Consultatie
	Projectgroep	Vaststelling eindconcept
	MT Veiligheidsbureau	Doorgeleiding naar Veiligheidsdirectie
	Veiligheidsdirectie	Doorgeleiding naar Dagelijks Bestuur
	Dagelijks bestuur	Doorgeleiding naar Algemeen Bestuur
	Algemeen Bestuur	Vaststelling

ONTWERP

VOORWOORD

Wordt nog ingevoegd vóór laatste besluitvormingsronde

ONTWERP

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	4
1. HET BELEIDSPLAN	7
1.1 Inleiding.....	7
1.2 Doelstelling beleidsplan	7
1.3 Partners	7
1.4 Beleidsafstemming.....	7
1.5 Besluitvorming	7
1.6 Beleidsuitvoering.....	7
1.7 Leeswijzer	8
2. DE VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSREGIO.....	9
2.1 Organisatie.....	9
2.2 Wettelijke taken.....	10
2.3 Niet-wettelijke taken.....	10
2.4 Landelijke beleidsdoelstellingen	10
2.5 Ontwikkelingen.....	10
2.6 Missie.....	12
2.7 Visie	12
3. RISICOPROFIEL EN CAPACITEITENANALYSE.....	14
3.1 Risico-inventarisatie.....	14
3.2 Risicoanalyse	15
3.3 Capaciteitenanalyse.....	16
3.4 Risicobeleid.....	16
3.5 Beleidsresultaten	20
4. RISICOBEBEERSING.....	21
4.1 Visie op risicobebereiding.....	21
4.2 Doelstellingen op het gebied van risicobebereiding	21
4.3 Beleidsresultaten	22
5. RISICO- EN CRISISCOMMUNICATIE.....	23
5.1 Visie op risico- en crisiscommunicatie	23
5.2 Doelstellingen op het gebied van risico- en crisiscommunicatie	23
5.3 Beleidsresultaten	24
6. INCIDENTBESTRIJDING	25
6.1 Visie op incidentbestrijding	25
6.2 Doelstellingen op het gebied van incidentbestrijding.....	25
6.3 Beleidsresultaten	26
7. HERSTEL	27
7.1 Visie op herstel	27
7.2 Doelstellingen op het gebied van herstel.....	27
7.3 Beleidsresultaten	27
8. INFORMATIEMANAGEMENT.....	28
8.1 Visie op informatiemanagement	28
8.2 Doelstellingen op het gebied van informatiemanagement.....	28

8.3	Beleidsresultaten	29
9.	KWALITEITZORG EN KENNISMANAGEMENT	30
9.1	Visie op kwaliteitszorg en kennismangement	30
9.2	Doelstellingen op het gebied van kwaliteitszorg en kennismangement	30
9.3	Beleidsresultaten	30
10.	BIJLAGEN	31
10.1	Besluit	31
10.2	Organisatie van de veiligheids- en gezondheidsregio	32
10.3	Partners	35
10.4	Regionaal oefenbeleidsplan	41
10.5	Beschrijving van de voorzieningen en maatregelen opkomstijden brandweer.....	41
10.6	Financiële paragraaf	41
10.7	Lijst van gebruikte afkortingen	41
10.8	Geraadpleegde literatuur	41
10.9	Verzendlijst	42

ONTWIKKELING

1. HET BELEIDSPLAN

1.1 Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan rampenbestrijding en crisisbeheersing 2016-2019. Dit beleidsplan vormt samen met het beleidsplan brandweer Gelderland-Midden, het beleidsplan GHOR Gelderland-Midden en het beleidsplan MOTO het beleidsplan veiligheidsregio zoals bedoeld in de Wet veiligheidsregio. Conform artikel 14 van de wet dient het bestuur van elke veiligheidsregio ten minste eenmaal in de vier jaar een mede op het risicoprofiel gebaseerd beleidsplan vast te stellen. Het voorliggende beleidsplan is de opvolger van het beleidsplan rampenbestrijding en crisisbeheersing 2010-2014 dat in 2014 door het Algemeen Bestuur van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden met één jaar is verlengd tot 31 december 2015.

1.2 Doelstelling beleidsplan

Dit beleidsplan heeft als doel de bestuurlijke en professionele ambities van het multidisciplinaire onderdeel van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden op het gebied van risicobeheersing, risico –en crisiscommunicatie, incidentbestrijding, herstel, informatiemanagement en kwaliteitszorg en kennismanagement te beschrijven voor de beleidsplanperiode 2016-2019. Daarnaast beoogt het plan de samenwerking tussen de veiligheids- en gezondheidsregio en haar partners te stimuleren. Het gezamenlijk opstellen van visies en strategische doelen bevordert de samenwerking.

1.3 Partners

Het plan is in gezamenlijkheid tot stand gekomen door brandweer, gemeenten, GHOR en politie. Ook vond afstemming plaats met de drie waterschappen in Gelderland-Midden, het Openbaar Ministerie, Defensie, provincie Gelderland, Rijkswaterstaat, Liander, Vitens en ProRail. Alle partners verwerken de ambities en doelstellingen binnen hun eigen verantwoordelijkheid in hun eigen beleids- en organisatieplannen. Hiermee committeren de partners zich om zich in te spannen om de gezamenlijke doelstellingen te bereiken. In bijlage 10.3 zijn de partners van de veiligheids- en gezondheidsregio geïventariseerd.

1.4 Beleidsafstemming

Artikel 14 van de Wet veiligheidsregio vereist dat het beleidsplan afgestemd wordt met de beleidsplannen van aangrenzende veiligheidsregio's, van betrokken waterschappen en met het beleidsplan van de betrokken regionale eenheid van de politie. Inhoudelijke afstemming met politie en waterschappen vond plaats door participatie in de projectgroep voor het opstellen van het beleidsplan en door instemming met dit plan door de Veiligheidsdirectie. In het geval van de aangrenzende regio's is de inhoudelijke afstemming ambtelijk verzorgd met de veiligheidsregio Gelderland-Zuid, Noord- en Oost Gelderland, Utrecht en Flevoland. In verband met de schaalvergroting van de politie naar de regionale eenheid Oost-Nederland heeft ook afstemming plaatsgevonden met de niet-aangrenzende veiligheidsregio's IJsselland en Twente.

Ook vond bestuurlijke afstemming plaats. De burgemeesters van de zestien gemeenten in het verzorgingsgebied van de veiligheidsregio Gelderland-Midden hebben overlegd met de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan.

1.5 Besluitvorming

Op 11 juni 2015 heeft het Algemeen Bestuur van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden het beleidsplan vastgesteld.

1.6 Beleidsuitvoering

Voor ieder beleidsthema zijn beleidsresultaten benoemd. Ook is benoemd welke kolom vanuit het veiligheidsbureau portefeuillehouder is. In de beleidsplanperiode zal jaarlijks de voortgang van de uitvoering van het beleid uitgevoerd worden. Indien beleidsaanpassing nodig wordt geacht wordt dit voorgesteld aan het bestuur.

1.7 Leeswijzer

Voorliggend beleidsplan bestaat uit negen hoofdstukken. Nadat in hoofdstuk 2 de veiligheidsregio wordt beschreven, beschrijft hoofdstuk 3 op hoofdlijnen het risicoprofiel en capaciteitanalyse van de regio. In de daarop volgende vier hoofdstukken komen de inhoudelijke beleidsthema's risicobeheersing, risico- en crisiscommunicatie, incidentbestrijding en herstel aan bod. Hoofdstuk 8 en 9 behandelen de beleidsvorming gericht op de ondersteuning van de wettelijke taak- uitvoering, namelijk: informatiemanagement en kwaliteitszorg en kennismanagement. Tot slot volgen de bijlagen.

ONTWERP

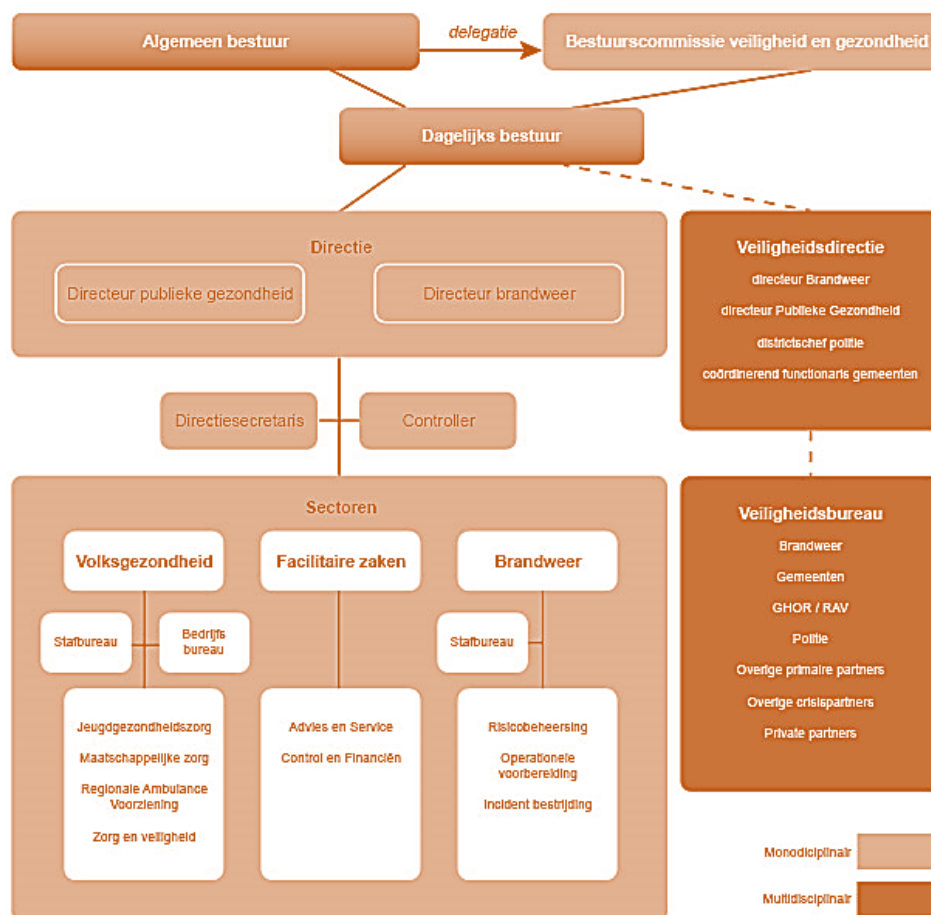
2. DE VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSREGIO

2.1 Organisatie

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden is een samenwerkingsverband op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Wet publieke gezondheid, de Wet veiligheidsregio's en de Tijdelijke wet ambulancezorg. In dit samenwerkingsverband werken zestien gemeenten (Arnhem, Barneveld, Lingewaard, Doesburg, Duiven, Ede, Overbetuwe, Nijkerk, Renkum, Rheden, Rozendaal, Rijnwaarden, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar) en de parate hulpverleningsdiensten nauw samen ten aanzien van hun taken op het terrein van brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening en handhaving van openbare orde en veiligheid.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden is één dienst die als wettelijk aangewezen hulpverleningsorganisatie op het terrein van brandweer, volksgezondheid, rampen en crises fungeert. De organisatie kent drie sectoren: brandweer, volksgezondheid en facilitaire zaken.

Het beleidsplan heeft betrekking op de multidisciplinaire onderdelen van het organisatieschema.

Figuur 1: Organisatieschema VGGM

Een nadere beschrijving van de organisatie is opgenomen in bijlage 10.2.

2.2 Wettelijke taken

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden heeft de volgende wettelijke taken en bevoegdheden op het vlak van brandweezorg, rampenbestrijding, de crisisbestrijding en de geneeskundige hulpverlening:

- a. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
- b. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen;
- c. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in artikel 3, eerste lid Wet veiligheidsregio's;
- d. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- e. het instellen en in stand houden van een brandweer;
- f. het instellen en in stand houden van een GHOR;
- g. het voorzien in de meldkamerfunctie;
- h. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
- i. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken.

Daarnaast heeft Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden een aantal wettelijke taken en bevoegdheden op het vlak van de publieke gezondheids- en ambulancezorg.

2.3 Niet-wettelijke taken

Naast de wettelijke taakstelling voert VGGM in de beleidsperiode de volgende niet-wettelijke multidisciplinaire taken uit:

- a. het uitvoeren van andere taken, die in het kader van de doelstelling van de veiligheids- en gezondheidsregio van belang zijn en waarvan de uitvoering door de gemeenten na besluitvorming in het algemeen bestuur aan het openbaar lichaam worden opgedragen.
- b. het adviseren van gemeenten en provincie voor zover niet bij wet geregeld (de niet-wettelijke adviestaak).
- c. het multidisciplinair adviseren bij risico-evenementen conform regionaal vastgesteld kader evenementenveiligheid.

Gelijk aan voorgaande jaren wil VGGM een rol blijven spelen in de niet-wettelijke advisering. In paragraaf 4.2 is de beleidsmatige borging hiervan beschreven.

Monodisciplinaire niet-wettelijke taken worden in dit beleidsplan niet verder gespecificeerd, maar uitgewerkt in de monodisciplinaire beleidsplannen.

2.4 Landelijke beleidsdoelstellingen

De volgende landelijke doelstellingen, op grond van artikel 37 Wet veiligheidsregio's, zijn in overleg met het Veiligheidsberaad vastgesteld:

- a. waterveiligheid en in het bijzonder evacuatie bij overstromingen
- b. continuïteit en veerkracht van de samenleving (voorkomen van maatschappelijke ontwrichting door grootschalige uitval van voorzieningen)
- c. nucleaire veiligheid en stralingsbescherming

De regionale uitwerking van deze doelstellingen staan vermeld in paragraaf 3.4 bij risicobeleid.

2.5 Ontwikkelingen

In het beleidsplan is zoveel mogelijk rekening gehouden met ontwikkelingen die op de veiligheidsregio afkomen. Voor een aantal ontwikkelingen geldt echter dat zij bekend zijn, maar dat nog onduidelijk is wat de consequenties ervan zijn voor de veiligheidsregio. Hieronder worden deze ontwikkelingen genoemd. Zodra deze ontwikkelingen verder zijn uitgekristalliseerd, zal het beleid -indien nodig- worden aangepast.

Nationalisering politie

Eén van de meest verstrekkende veranderingen die zich op het terrein van veiligheid voordoet, is de fusie van de regionale politiekorpsen tot een nationale politie. Hierdoor vormen de veiligheidsregio's Twente, IJsselland, Noord- en Oost Gelderland, Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid gezamenlijk één geografisch verzorgingsgebied voor de politie, eenheid Oost-

Nederland. Ook in de nieuwe situatie streeft de veiligheidsregio naar wederzijds werkbare afspraken met de politie.

Naar één landelijke meldkamerorganisatie

De minister van Veiligheid en Justitie (VenJ) heeft aangekondigd dat op termijn één gestandaardiseerde meldkamerorganisatie moet ontstaan onder ministerieel beheer. De veiligheidsregio dient zich op de overdracht aan het ministerie voor te bereiden. Ten tijde van opstelling van het beleidsplan zijn de precieze gevolgen van deze schaalvergroting nog onduidelijk.

Omgevingswet 2018

In 2014 is de Omgevingswet geïntroduceerd. Deze zal naar verwachting medio 2018 inwerking treden. Om vorm te geven aan de Omgevingswet introduceert het ministerie een omgevingsvisie, een omgevingsverordening en een omgevingsvergunning. De bedoeling is dat er kortere procedures kunnen worden doorlopen door onder meer integraal werken (betere afstemming tussen de verschillende partijen die hierin een rol spelen). De veiligheidsregio volgt de ontwikkelingen en werkt er aan om haar adviesrol geborgd te krijgen in de Omgevingswet om daarmee de juiste aandacht aan veiligheid en gezondheid te geven bij de verschillende planvormen en speelt hier bij de uitvoering van de (wettelijke) adviestaak op in.

Regionale omgevingsdiensten

Er zijn in Nederland 29 regionale omgevingsdiensten. In deze diensten worden vergunningverlening, handhaving en toezicht op het gebied van het omgevingsrecht gebundeld uitgevoerd voor gemeenten, provincies en waterschappen om daarmee een betere kwaliteit van deze taken te bewerkstelligen. Daarnaast leidt de instelling van de omgevingsdiensten tot kennisbundeling. Zes van deze diensten gaan ook specifiek advies geven over vergunningen uit het Besluit Rampen en Zware Ongevallen (BRZO). In het gebied Gelderland-Midden zijn vanaf 2013 drie omgevingsdiensten actief; de Omgevingsdienst Regio Arnhem, de Omgevingsdienst de Vallei en voor BRZO de Omgevingsdienst Regio Nijmegen.

Evaluatie Wet veiligheidsregio's

De Wet veiligheidsregio's – ingevoerd in oktober 2010 – is eind 2013 in opdracht van de minister van VenJ geëvalueerd. De uitkomsten hiervan hebben geleid tot een voorwaartse agenda van het ministerie van VenJ en het Veiligheidsberaad en de Strategische agenda versterking veiligheidsregio's van het Veiligheidsberaad. In de strategische agenda zijn 6 onderwerpen benoemd. Drie daarvan zijn gezamenlijke doelstellingen met een landelijke doorwerking tussen de Minister en de veiligheidsregio's en de andere drie zijn doelstellingen van de veiligheidsregio's.

Gezamenlijke doelstellingen ministerie Veiligheid en Justitie en Veiligheidsberaad	1. Water en evacuatie
	2. Continuïteit van de samenleving
	3. Nucleaire veiligheid en stralingsbescherming
Veiligheidsberaad	4. Kwaliteit en vergelijkbaarheid
	5. Versterking bevolkingszorg
	6. Versterking samenwerking veiligheidsregio's en Defensie

Figuur 2: Landelijke doelstellingen

Daarnaast zullen de wet en haar besluiten in een tweetal tranches aangepast worden op verschillende punten. De aanpassingen van de wet en de mogelijke maatregelen die de minister aan de hand daarvan neemt, kunnen van (grote) invloed zijn op de organisatie en taken van de veiligheidsregio's.

Deltaprogramma

Sinds enkele jaren wordt het Deltaprogramma uitgevoerd met als doel dat de waterveiligheid en de zoetwatervoorziening in 2050 duurzaam en robuust zijn, zodat Nederland voorbereid is op de grotere extremen van de natuur. Geen maatregelen na een ramp, maar proberen om een ramp te voorkomen. De overheid werkt daarvoor op drie terreinen op een nieuwe manier aan de delta:

- Nieuwe normen voor waterveiligheid komen tot stand op basis van een risicobenadering, waarbij de kans op een overstroming en de mogelijke gevolgen beide de hoogte van de norm bepalen.
- De beschikbaarheid van zoetwater voor landbouw, industrie en natuur wordt voorspelbaarder;
- De ruimtelijke inrichting wordt klimaatbestendiger en water robuuster.

Voor zover mogelijk wordt in dit beleidsplan hiermee rekening gehouden.

Sociaal domein

Gemeenten zijn per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor jeugdzorg, werk en inkomen en voor de maatschappelijke ondersteuning voor mensen (Jeugdwet, Participatiewet en WMO). Een deel van deze taken hebben zij nu ook al, een deel nemen zij over van de Rijksoverheid.

Uitgangspunt bij de drie decentralisaties is dat de zelfredzaamheid van de burger maximaal wordt gefaciliteerd en gestimuleerd. Daarnaast moeten mensen die het echt nodig hebben, kunnen blijven rekenen op passende ondersteuning vanuit de overheid.

De gemeente is met de doorvoering van de decentralisaties vrijwel geheel verantwoordelijk voor zowel preventieve, curatieve als repressieve taken op beleids- en uitvoeringsniveau binnen het sociale veiligheidsdomein. Met de decentralisaties in het sociale domein komen calamiteiten veel nadrukkelijker op de lokale (politiek bestuurlijke) agenda.

Zelfredzaamheid

Publieke veiligheid is momenteel aan vele veranderingen onderhevig. Zelfredzaamheid is daarbij een belangrijk speerpunt voor de overheid. Steeds meer wordt uitgegaan van de kracht en de rol van de burger, waarbij de overheid een andere rol krijgt. Burgers dienen over voldoende veerkracht en handelingsperspectief te beschikken om eventuele risico's en verstoringen in hun leven en omgeving op te kunnen vangen, waar nodig samen met of voor anderen. De overheid heeft daarbij een faciliterende rol. De overheid draagt mede bij aan een goede voorbereiding van burgers en bedrijven zodat zij voldoende handelingsperspectief voor en tijdens incidenten hebben.

2.6 Missie

Het multidisciplinaire domein van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden draagt bij aan een veilige samenleving door het zo veel mogelijk voorkomen, beperken en bestrijden van ramp- en crisissituaties en het beperken van daaruit voortvloeiend menselijk leed en maatschappelijke schade.

De veiligheids- en gezondheidsregio is hierbij het verbindende element in de samenwerking met alle partners.

2.7 Visie

Om de missie te kunnen vervullen, zal op verschillende onderwerpen moeten worden ingezet. Dit zijn de randvoorwaarden om succesvol te kunnen opereren.

Risicobeheersing

De komende vier jaar wordt gericht op het verhogen van het veiligheidsbewustzijn bij overheden, bedrijfsleven, andere organisaties en burgers. Door te investeren in de bewustwording over risico's en haar gevolgen voor veiligheid en gezondheid is (persoonlijk) leed en schade te voorkomen. De overheid, het bedrijfsleven, andere organisaties en de burgers hebben daarin een eigen verantwoordelijkheid.

De focus ligt op de uitwerking in thema's als (brand)veilig leven, de advisering ruimtelijke en infrastructurele ontwikkeling, (zelf)redzaamheid en burgerparticipatie uitgaande van de prioritaire risico's uit het risicoprofiel.

Risicocommunicatie

In de visie van de veiligheids- en gezondheidsregio levert risicocommunicatie een bijdrage aan de weerbaarheid en zelfredzaamheid van de burgers, ondernemers, organisaties en hulpverleners. Risicocommunicatie is daarmee gericht op het bevorderen van het risico- en veiligheidsbewustzijn, de zelfredzaamheid en de onderlinge hulpvaardigheid. De regio streeft er met risicocommunicatie naar dat burgers de overheid herkennen en erkennen als betrouwbare crisispartner, omdat de overheid in de informatiebehoefte voorziet.

Crisiscommunicatie

De regio ziet crisiscommunicatie als een instrument dat burgers serieus neemt en erkent dat de informatiesamenleving fundamenteel veranderd is. Crisiscommunicatie stelt de informatiebehoeften van getroffen en geïnteresseerden centraal in de aanpak.

Bij een crisis wordt crisiscommunicatie ingezet om mensen te waarschuwen voor dreigende situaties, om aan te geven hoe zij kunnen handelen, om betekenis te geven aan een situatie, om te informeren over de situatie en om het verloop en de genomen maatregelen uit te dragen. Dit heeft gevolgen voor de keten van crisismanagement. Crisiscommunicatie haalt de buitenwereld naar binnen. Van meet af aan wordt met getroffen, betrokken, belangstellenden en media gecommuniceerd.

Incidentbestrijding

De veiligheidsregio zorgt voor een kwalitatief goede regionale crisisorganisatie, met professioneel toegeruste crisisfunctionarissen en een sterk en flexibel crisisnetwerk. Dit doet ze door gedegen planvorming; het adequaat opleiden, trainen en oefenen van functionarissen, teams en partners binnen de crisisbeheersing; het evalueren van oefeningen en incidenten en daarvan te leren en het onderhouden van relaties met betrokken partners.

Herstel

Het proces herstel begint al in de preparatieve fase; in planvorming wordt in de veiligheids- en gezondheidsregio al nagedacht over de te nemen maatregelen om de duur van de herstelfase te beperken. In de bestrijdingsfase staat herstel op de agenda van alle teams die actief zijn (vooral in Regionaal Operationeel Team (ROT) en de beleidsteams (GBT/RBT)).

Informatiemanagement

Het hebben van een goede informatiepositie voor het effectief kunnen bewerkstelligen van de wettelijke taken en het communiceren met partners in de veiligheid blijft net als de vorige beleidsplanperiode één van de aandachtspunten van de veiligheids- en gezondheidsregio. Dit wordt bewerkstelligd door in de fasen van risicobeheersing, incidentbestrijding en herstel informatie met elkaar te delen en elkaar tijdig en gericht de benodigde specifieke expertise te leveren. Ook wordt het bevorderd door borging en doorontwikkeling van operationeel informatiemanagement.

Kwaliteitszorg en kennismanagement

Om haar taken zo goed mogelijk uit te voeren en de prestaties van de organisatie te optimaliseren zet VGGM de komende beleidsplanperiode in op voortzetting van het bestaande kwaliteitszorg- en kennismanagementniveau. Daarbij worden de huidige landelijke ontwikkelingen op dit gebied (project visitatie, project kwaliteit en vergelijkbaarheid en landelijke indicatoren) nauwlettend gevolgd en indien gewenst ook bij aangesloten.

3. RISICOPROFIEL EN CAPACITEITENANALYSE

In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste onderdelen van het risicoprofiel van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden opgenomen. Het risicoprofiel geeft inzicht in de mate en onderlinge verhouding van voor de regio specifieke veiligheidsrisico's in termen van impact en waarschijnlijk. De focus ligt hierbij niet alleen op fysieke veiligheid, maar onder andere ook op economische, sociale en ecologische veiligheid. De capaciteitenanalyse geeft inzicht in welke capaciteiten er zijn in de operationele fase (mensen en middelen die tijdens een ramp inzetbaar zijn) en de voorbereidende en nazorg fase (processen om kansen en effecten te verlagen). Het regionaal risicoprofiel en de capaciteitenanalyse vormen de basis voor het regionaal beleidsplan.

3.1 Risico-inventarisatie

In het risicoprofiel heeft Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden samen met de partners vastgesteld wat de risico's in de regio zijn. Conform de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel is een onderverdeling gemaakt in zeven maatschappelijke thema's. Aan elk van de thema's zijn crisistypen gekoppeld.

Maatschappelijk thema	
	Crisistype
1. Natuurlijke omgeving	
	1.1 Overstromingen
	1.2 Natuurbranden
	1.3 Extreme weersomstandigheden
	1.3.1 Hitte/Droogte
	1.3.2 Sneeuwstorm/IJzel
2. Gebouwde omgeving	
	2.1 Branden in kwetsbare objecten
	2.2 Instorting grote gebouwen
3. Technologische omgeving	
	3.1 Ongevallen met brandbare/explosieve stof in open lucht
	3.2 Ongevallen met explosieven WOII
	3.3 Ongevallen met giftige stof in de open lucht
	3.4 Kernongevallen
4. Vitale infrastructuur en voorzieningen	
	4.1 Verstoring nutsvoorzieningen
5. Verkeer en vervoer	
	5.1 Luchtvaartincidenten
	5.2 Ongeval water
	5.3 Ongeval land
	5.3.1 Ongeval weg
	5.3.2 Ongeval spoor
	5.4 Incidenten in tunnels
6. Gezondheid	
	6.1 Bedreiging volksgezondheid
	6.2 Epidemie/pandemie
	6.3 Dierziekten
7. Sociaal maatschappelijke omgeving	
	7.1 Paniek in menigten
	7.2 Verstoring openbare orde
	7.3 Cybercrime

Figuur 3: Maatschappelijke thema's en crisistypen

Voor deze crisistypen zijn één of meerdere voor de veiligheidsregio relevante worst case scenario's uitgewerkt.¹

¹ Voor de uitwerking van de worst case scenario's wordt verwezen naar het Regionaal Risicoprofiel

3.2 Risicoanalyse

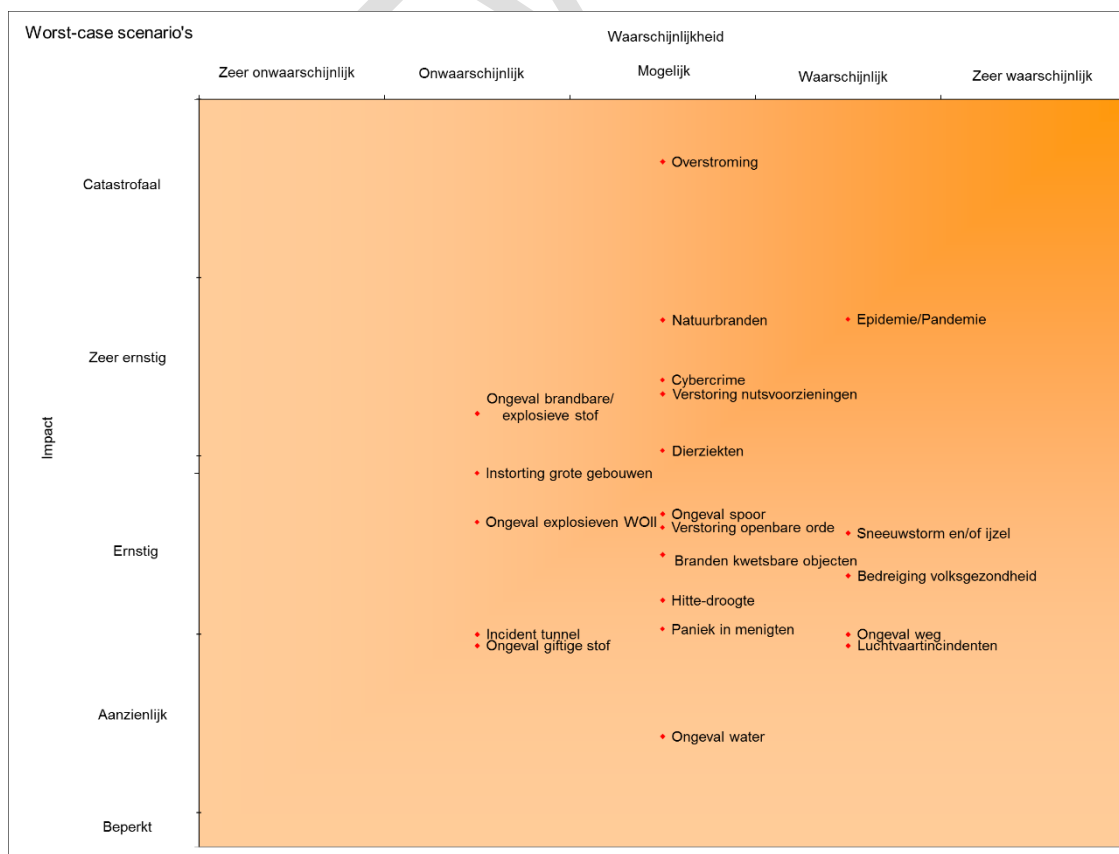
Het risicoprofiel is bedoeld als relatief wegingsinstrument. De inschatting van de risico's is met name gebaseerd op expertmeningen, de Nationale Risicobeoordeling (NRB) en trendanalyses. Voor de update van het risicoprofiel is gebruik gemaakt van de definitieve versie van de Handreiking Regionaal Risicoprofiel. Deze was bij het opstellen van het voorgaande regionaal risicoprofiel nog niet gereed. Hierdoor, maar ook door wijzigingen in de Bevindingenrapportages Strategie Nationale Veiligheid en vernieuwde inzichten van de experts, zijn er wijzigingen in risico's ten opzichte van het voorgaande regionale risicoprofiel. De crisistypen ongevallen explosieven WO II, kernongevallen en cybercrime zijn bijvoorbeeld nieuw toegevoegd en uitgewerkt.

Bij de beschrijving van de impact van de scenario's is gescoord op de navolgende criteria:

Vitale belangen en impactcriteria
1. Territoriale veiligheid
1.1 Aantasting van de integriteit van het grondgebied
2. Fysieke veiligheid
2.1 Doden
2.2 Ernstig gewonden en chronisch zieken
2.3 Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)
3. Economische veiligheid
3.1 Kosten
4. Ecologische veiligheid
4.1 Langdurige aantasting van het milieu en natuur (flora en fauna)
5. Sociale en politieke stabiliteit
5.1 Verstoring van het dagelijks leven
5.2 Aantasting van het lokale en regionale openbaar bestuur
5.3 Sociaal psychologische impact
6. Veiligheid van cultureel erfgoed
6.1 Aantasting van cultureel erfgoed

Figuur 4: Vitale belangen en impactcriteria

Per scenario kunnen de impact en de waarschijnlijkheid in een grafiek tegen elkaar worden afgezet. Dit is weergegeven in het risicodiagram in figuur 5. Bij de totale impactscore per scenario wordt daarbij uitgegaan van de gemiddelde score over alle impactcriteria.

Figuur 5: Risicodiagram worstcase scenario's

3.3 Capaciteitenanalyse

Om een beeld te krijgen van de huidige capaciteiten in relatie met het risicoprofiel zijn per crisistype de noodzaak voor versterking van de voorbereidende capaciteiten en operationele capaciteiten afgezet tegen de hoogte van de waarschijnlijkheid en de impact zoals opgenomen in het regionaal risicoprofiel. In onderstaande tabel zijn alleen de crises opgenomen waarbij aandacht noodzakelijk is voor de voorbereidende capaciteiten en/of de operationele capaciteiten onvoldoende zijn op dit moment. De veiligheidsregio heeft de meeste invloed op de voorbereidende capaciteiten. De operationele capaciteiten zijn ook afhankelijk van externe partijen. In onderstaande tabel zijn de crises opgenomen waarbij de voorbereidende capaciteiten als noodzakelijk worden beschouwd.

Crisistype	Vorbereidende capaciteiten	Operationele capaciteiten	Waarschijnlijkheid	Impact
Overstroming	Noodzakelijk	Onvoldoende met bijstand	Mogelijk	Catastrofaal
Epidemie/Pandemie	Noodzakelijk	Onvoldoende met bijstand	Waarschijnlijk	Zeer ernstig
Natuurbranden	Noodzakelijk	Voldoet met bijstand	Mogelijk	Zeer ernstig
Cybercrime	Noodzakelijk	Voldoet met bijstand	Mogelijk	Zeer ernstig
Verstoring nutsvoorzieningen	Noodzakelijk	Voldoet met bijstand	Mogelijk	Zeer ernstig
Dierziekten	Noodzakelijk	Voldoet met bijstand	Mogelijk	Ernstig
Ongevallen met explosieven WO II	Noodzakelijk	Voldoet met bijstand	Onwaarschijnlijk	Ernstig

Figuur 6: Overzicht voorbereidende capaciteiten waarbij aandacht noodzakelijk is en de operationele capaciteiten in relatie met de mate van waarschijnlijkheid en impact

Wanneer de operationele en voorbereidende capaciteiten worden afgezet tegen de waarschijnlijkheid en de impact van het crisistype, zijn vooral de crisistypen Overstroming en epidemie/ pandemie het meest opvallend. Deze scores in het risicoprofiel zeer hoog qua waarschijnlijkheid en impact en voor de capaciteiten is er voorbereidend meer aandacht noodzakelijk en operationeel een tekort met landelijke bijstand.

De crisistypen natuurbranden, cybercrime, verstoring nutsvoorzieningen en dierziekten scoren ook hoog in het risicoprofiel qua waarschijnlijkheid en impact en voor de voorbereidende capaciteiten is meer aandacht noodzakelijk. Het crisistype ongevallen met explosieven WO II scoort lager in het risicoprofiel qua waarschijnlijkheid. De impact is wel ernstig en voor de voorbereidende capaciteiten is meer aandacht noodzakelijk.

3.4 Risicobeleid

De recente risico-inventarisatie en capaciteitenanalyse betekenen een nuancering maar geen substantiële wijziging in het risicobeleid ten opzichte van de voorgaande jaren. Over het algemeen wordt de komende beleidsplanperiode het risicobeleid gecontinueerd. Op onderdelen is aanvullend beleid benodigd. Met de huidige capaciteit lijkt dit uitvoerbaar. Bij de prioritering van aanpak van risico's wordt aansluiting gezocht bij het risicoprofiel en de capaciteitenanalyse. Dit betekent dat de crisistypen overstroming, epidemie / pandemie, natuurbranden, cybercrime, verstoring nutsvoorzieningen, dierziekten en explosieven WO II met voorrang aandacht krijgen. De prioriteit voor overstromingen en verstoring nutsvoorzieningen sluit aan bij de landelijke doelstellingen van de minister.

De aankomende beleidsplanperiode geldt voor alle crisistypen dat er aandacht zal zijn voor het bevorderen van zelfredzaamheid. De veiligheids- en gezondheidsregio investeert de komende jaren in zelfredzaamheid en burgerparticipatie, omdat deze kansen bieden voor zowel het voorkomen als beheersen van incidenten. Deze zijn beter te benutten en/of versterken.

Navolgend zijn de risico's op hoofdlijnen beschreven en is aangegeven welke aanpassingen verder in het beleid gewenst is.

Crisistypen	Voortzetting huidig beleid	Nieuw aanvullend beleid
Overstromingen	Er is een programma multidisciplinaire risicobeheersing, waarin dit onderwerp aan de orde komt. Gezamenlijk met waterschappen en omliggende regio's zijn rampbestrijdingsplannen voor dijkringen opgesteld. Deze plannen zijn voornamelijk gericht op preventieve evacuatie en opvang van bevolking in geval van dreigende overstromingen. Het beleid wordt gecontinueerd. Verder wordt er aandacht besteed aan zelfredzaamheid door middel van risicocommunicatie. De herstelfase krijgt meer aandacht.	Ontsluiten, beheren en toegankelijk maken van informatie en het doorontwikkelen van geo-informatie (zie hoofdstuk 8) Aansluiting zoeken bij projecten landelijke doelstelling water en evacuatie.
Epidemie / pandemie	Dit is een wereldwijd en tenminste landelijk risico. De regio geeft uitvoering en ondersteuning aan de internationale of landelijke aanpak. Dit betekent gezamenlijke planvorming (incl. continuïteitsplannen), intensief oefenen, vastleggen afspraken met alle betrokken ketenpartners.	Ontsluiten, beheren en toegankelijk maken van informatie en het doorontwikkelen van geo-informatie (zie hoofdstuk 8) Investeren in oefenen met witte ketenpartners (ziekenhuizen, huisartsen etc) en veiligheidspartners Inzetten op ketenafstemming naar aanleiding van knelpuntenanalyse Planvorming optimaliseren
Natuurbranden	Dit risico heeft specifiek betrekking op het 's lands grootste aaneengesloten natuurgebied de Veluwe. Het betreft de gemeenten Arnhem, Barneveld, Ede, Renkum, Rheden en Rozendaal. In het gebied zijn instellingen, woonkernen en recreatiebedrijven aanwezig. Het bestaande beleid met betrekking tot informatiepositie, snelle signalering en gecoördineerde bestrijding wordt gehandhaafd. De beleidsontwikkeling is verder gericht op het inbouwen van veiligheid aan de voorkant (zoals bluswatervoorziening). Verder is het beleid vooral gericht op het voorkomen van onbeheersbare natuurbranden. Met uitzondering van grootschalige evacuatie is de voorbereiding op bestrijding in orde. Extra aandacht krijgt de intensieve samenwerking met partners als Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland, natuurbeheerders en exploitanten van recreatie-/kampeerterreinen.	Ontsluiten, beheren en toegankelijk maken van informatie en het doorontwikkelen van geo-informatie (zie hoofdstuk 8) Doorvoeren van compartimentering van natuurgebieden. Continueren programma risicobeheersing natuurbranden Maken van landelijke bijstandsafspraken
Cybercrime	Dit is een landelijk of internationaal risico. Het is een nieuw onderkend risico waarvoor geen specifiek regionaal beleid is opgesteld.	Onderzoeken wat de rol van de veiligheidsregio is op het gebied van risicobeheersing, risicocommunicatie, crisiscommunicatie, incidentbestrijding, nazorg en informatiemanagement bij cybercrime.
Verstoring nutsvoorzieningen	Dit is een landelijk of regionaal risico. Er is een programma multidisciplinaire risicobeheersing, waarin dit onderwerp aan de orde komt. Het is van belang vooral de informatiepositie goed te regelen; weten wat effecten van uitval zijn. Ook wordt in dit kader aandacht besteed aan de relatie met partners. Gezamenlijk dient planvorming gerealiseerd te worden. Een grootschalige uitval van elektriciteit vraagt de meeste aandacht. Er is sprake van een domino-effect richting andere vitale belangen. Er zijn afspraken gemaakt met partners binnen de vitale infrastructuur.	Ontsluiten, beheren en toegankelijk maken van informatie en het doorontwikkelen van geo-informatie (zie hoofdstuk 8) Planvorming optimaliseren

Scenario	Voortzetting huidig beleid	Nieuw aanvullend beleid
Dierziekten	Dit is een landelijk risico. De regio richt zich zodanig in dat uitvoering en ondersteuning gegeven kan worden aan de landelijke aanpak. Er is een programma multidisciplinaire risicobeheersing, waarin dit onderwerp aan de orde komt.	Ontsluiten, beheren en toegankelijk maken van informatie en het doorontwikkelen van geo-informatie (zie hoofdstuk 8) Investeren in oefenen met witte ketenpartners (ziekenhuizen, huisartsen etc) en veiligheidspartners Inzetten op ketenafstemming naar aanleiding van knelpuntenanalyse Planvorming optimaliseren
Ongevallen met explosieven WOII	Er bestaat geen regionaal beleid met betrekking tot het vinden en onschadelijk maken van explosieven uit WOII. Enkele gemeenten hebben wel beleid en/of beschikken over een risicoanalyse met locaties met verhoogde kans op het aantreffen van explosieven uit WOII.	In de risicocommunicatie aandacht geven aan de gevaren van explosieven uit WOII en een handelingsperspectief bieden.
Extreme weersomstandigheden	Dit is een landelijk of regionaal risico. Het beleid is gericht op beperking van menselijk leed. Er is een programma multidisciplinaire risicobeheersing, waarin dit onderwerp aan de orde komt. Er wordt geïnvesteerd in goede samenwerking tussen de betrokken partners. Dit geldt voor de fasen risicobeheersing (bijvoorbeeld advisering bij evenementen en weeralarm) en incidentbestrijding. Met betrekking tot incidentbestrijding wordt niet specifiek ingezet op dit risico. In het algemeen wordt geïnvesteerd in leiding en coördinatie.	Ontsluiten, beheren en toegankelijk maken van informatie en het doorontwikkelen van geo-informatie (zie hoofdstuk 8)
Branden in kwetsbare objecten	Dit is een regionaal risico. Het bestaande beleid met betrekking tot brandpreventie, preparatie, planvorming en oefening wordt gehandhaafd.	Ontsluiten, beheren en toegankelijk maken van informatie en het doorontwikkelen van geo-informatie (zie hoofdstuk 8)
Instorting grote gebouwen	De focus ligt op leiding en coördinatie en improvisatievermogen van de organisatie voor rampenbestrijding en crisisbeheersing.	Ontsluiten, beheren en toegankelijk maken van informatie en het doorontwikkelen van geo-informatie (zie hoofdstuk 8)
Ongevallen met brandbare / explosieve stof in open lucht	Het beleid wordt gecontinueerd. Dit houdt in dat door middel van risico reducerende maatregelen de waarschijnlijkheid en impact van risico's verlaagd worden. Door middel van planvorming wordt voorbereid op restrisico's. Voorts worden specialistische eenheden regionaal getraind. Risico- en crisiscommunicatie is een belangrijk aspect. Samenwerking met partners is van belang in verband met milieueffecten. In de beleidsplanperiode 2011-2015 is meer aandacht besteed aan het borgen van risico reducerende en effect beperkende maatregelen bij externe veiligheid gerelateerde projecten.	Ontsluiten, beheren en toegankelijk maken van informatie en het doorontwikkelen van geo-informatie (zie hoofdstuk 8)
Ongevallen met giftige stof in de open lucht	De hoogste risico's worden gevormd door de BRZO-bedrijven en transport. Het beleid wordt gecontinueerd. Dit houdt in dat door middel van risico reducerende maatregelen de waarschijnlijkheid en impact van risico's verlaagd worden. Door middel van planvorming wordt voorbereid op restrisico's. Voorts worden specialistische eenheden regionaal getraind. Risico- en crisiscommunicatie is een belangrijk aspect. Samenwerking met partners is van belang in verband met milieueffecten. De nadruk lag de afgelopen jaren op risicocommunicatie en zelfredzaamheid.	Ontsluiten, beheren en toegankelijk maken van informatie en het doorontwikkelen van geo-informatie (zie hoofdstuk 8)

Scenario	Voortzetting huidig beleid	Nieuw aanvullend beleid
Kernongevallen	Er bestaat geen regionaal beleid ten aanzien van kernongevallen. Het nationaal plan kernongevallenbestrijding is van kracht bij een kernongeval.	Aansluiting zoeken bij projecten landelijke doelstelling nucleaire veiligheid en stralingsbescherming Ten aanzien van het distributiebeleid jodiumtabletten bij een nucleair incident volgt en sluit de regio aan bij landelijk advies/besluit.
Bedreiging volksgezondheid	Dit is een landelijk of regionaal risico. Het beleid is gericht op beperking van de bedreiging volksgezondheid. Geïnvesteed wordt op afspraken met ketenpartners, gerichte planvorming en bevolkingsonderzoek.	Ontsluiten, beheren en toegankelijk maken van informatie en het doorontwikkelen van geo-informatie (zie hoofdstuk 8) Investeren in oefenen met witte ketenpartners (ziekenhuizen, huisartsen etc) en veiligheidspartners Inzetten op ketenafstemming naar aanleiding van knelpuntenanalyse Planvorming optimaliseren
Luchtvaart-incidenten	Met uitzondering van de vliegbasis Deelen treft de regio geen specifieke voorbereiding. Rampbestrijdingsplan is opgesteld.	-
Ongevallen op water	Het beleid wordt gecontinueerd. Het is gericht op multidisciplinaire planvorming, oefening en samenwerking met Rijkswaterstaat en andere betrokken partners.	-
Ongevallen op weg	Het beleid wordt gecontinueerd op het huidige niveau. Dat wil zeggen dat door middel van planvorming de restrisico's in beeld zijn gebracht. Samenwerking met o.a. Rijkswaterstaat en omliggende regio's is van belang.	-
Ongevallen op spoor	Het beleid wordt gecontinueerd op het huidige niveau. Dat wil zeggen dat door middel van planvorming de restrisico's in beeld zijn gebracht. Samenwerking met o.a. ProRail, Keyrail en omliggende regio's is van belang.	-
Incidenten in tunnels	Het beleid op het gebied van advisering, planvorming, samenwerking met partners en oefening is conform Wet tunnelveiligheid en wordt gecontinueerd.	-
Paniek in menigten	Er is evenementenbeleid (Regionaal Kader Evenementenveiligheid VGGM) opgesteld. Hierin wordt gewerkt met categorisering van evenementen op basis van een risicoscan. Er is aandacht voor crowdmanagement.	-
Verstoring openbare orde	Dit is een regionaal, interregionaal of landelijk risico. Dit scenario kan het gevolg zijn van andere scenario's. Het beleid is gericht op het hebben van een goede informatiepositie. Bij dit scenario ligt de nadruk op integrale advisering. Er is evenementenbeleid (Regionaal Kader Evenementenveiligheid VGGM) opgesteld. Hierin wordt gewerkt met categorisering van evenementen op basis van een risicoscan.	-

3.5 Beleidsresultaten

Actiepunt	Omschrijving	Portefeuillehouder binnen MT veiligheidsbureau	Termijn
Risicomonitoring	Jaarlijks monitoren en op onderdelen actualiseren van het risicoprofiel.	Brandweer	Jaarlijks
Optimaliseren instrument	Onderzoek doen naar onderbouwing op basis van aannames bij beoordeling scenario's naar waarschijnlijkheid en impact. Beleid opstellen op welke wijze investering plaatsvindt op het beïnvloeden van de verschillende impactcriteria. Bestuurlijke discussie organiseren over impactcriteria en prioritering in risicobeleid.	Brandweer	2016 -2019
Zelfredzaamheid en burgerparticipatie	Opstellen visie zelfredzaamheid en burgerparticipatie	GHOR	2016
Risicobeleid algemeen	Voortzetten huidig risicobeleid	Brandweer	2016 -2019
Aanvullend risicobeleid overstromingen	Aansluiting zoeken bij projecten landelijke doelstelling water en evacuatie.	Brandweer	2016 -2019
Aanvullend risicobeleid epidemie/pandemie	Investeren in oefenen met witte ketenpartners (ziekenhuizen, huisartsen etc) en veiligheidspartners Inzetten op ketenafstemming naar aanleiding van knelpuntenanalyse Planvorming optimaliseren	GHOR	2016
Aanvullend risicobeleid verstoring nutsvoorzieningen	Planvorming uitbreiden: in plaats van stroomuitval algehele uitval nutsvoorzieningen.	Brandweer	2016-2017
Aanvullend risicobeleid natuurbranden	Doorvoeren van compartimentering van natuurgebieden. Continueren programma risicobeheersing natuurbranden Maken van landelijke bijstandsafspraken	Brandweer	2016-2017 2016-2019 2016-2017
Rol veiligheidsregio bij cybercrime	Onderzoeken wat de rol van de veiligheidsregio is op het gebied van risicobeheersing, risicocommunicatie, crisiscommunicatie, incidentbestrijding, nazorg en informatiemanagement bij cybercrime.	Politie	2016
Aanvullend risicobeleid dierziekten	Investeren in oefenen met witte ketenpartners (ziekenhuizen, huisartsen etc) en veiligheidspartners Inzetten op ketenafstemming naar aanleiding van knelpuntenanalyse Planvorming optimaliseren	GHOR	2016-2017
Aanvullend risicobeleid ongevallen met explosieven WOII	In de risicocommunicatie aandacht geven aan de gevaren van explosieven uit WOII en een handelingsperspectief bieden.	Bevolkingszorg	2016-2017
Aanvullend risicobeleid kernongevallen	Aansluiting zoeken bij projecten landelijke doelstelling nucleaire veiligheid en stralingsbescherming	Brandweer	2016-2019
Aanvullend risicobeleid bedreiging volksgezondheid	Investeren in oefenen met witte ketenpartners (ziekenhuizen, huisartsen etc) en veiligheidspartners Inzetten op ketenafstemming naar aanleiding van knelpuntenanalyse Planvorming optimaliseren	GHOR	2016-2017

4. RISICOBEBEERSING

Risicobeheersing richt zich op de veiligheid- en gezondheidsrisico's van activiteiten in de fysieke leefomgeving. Activiteiten zijn daarbij allerlei handelingen van mens, dier en/of organisaties (overheden, bedrijven) die nodig zijn om wonen, werken en recreëren mogelijk te maken. Hierbij is specifiek aandacht voor het voorkomen en terugdringen van risico's en de zorg voor het beperken en beheersen van de gevolgen bij een calamiteit.

4.1 Visie op risicobeheersing

De komende vier jaar wordt gericht op het verhogen van het veiligheidsbewustzijn bij overheden, bedrijfsleven, andere organisaties en burgers. Door te investeren in de bewustwording over risico's en haar gevolgen voor veiligheid en gezondheid is (persoonlijk) leed en schade te voorkomen. De overheid, het bedrijfsleven, andere organisaties en de burgers hebben daarin een eigen verantwoordelijkheid.

De focus ligt op de uitwerking in thema's als (brand)veilig leven, de advisering ruimtelijke en infrastructurele ontwikkeling, (zelf)redzaamheid en burgerparticipatie uitgaande van de prioritaire risico's uit het risicoprofiel.

4.2 Doelstellingen op het gebied van risicobeheersing

Het gebruik en ontwikkelen van onze leefomgeving gaat per definitie gepaard met het ontplooiën van activiteiten die risico's opleveren voor de veiligheid en gezondheid. Een 100% veilige en gezonde leefomgeving is dan ook niet realistisch. Risico's kunnen niet altijd volledig worden beperkt. Daar waar dat niet mogelijk is, blijft een restrisico bestaan.

Met risicobeheersing wordt er naar gestreefd om (fysieke) veiligheid en gezondheid mee te laten wegen als onderdeel in het politiek-maatschappelijk afwegingsproces, waarbij alle betrokkenen hun verantwoordelijkheid nemen. Het nemen van verantwoordelijkheid uit zich in een bijdrage aan het optimaliseren van het (fysieke) veiligheidsniveau van onze leefomgeving door te werken aan risicoreductie enerzijds en het expliciet maken van de risicoacceptatie (o.a. bestuurlijk) anderzijds. Hierbij ligt de nadruk op een integrale en multidisciplinaire gezamenlijke aanpak. Bij de aanpak van risicobeheersing wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de actuele visies van de (crisis)partners

Expertiseborging

De uitvoering van de taken op het gebied van risicobeheersing vereist een professionele en competente organisatie met een brede kennis op gebied van veiligheids- en gezondheidsrisico's. Deze expertise is breed vertegenwoordigd in de verschillende kolommen binnen VGGM en haar (veiligheids)partners.

Er wordt ingezet op kennis- en deskundigheidsbevordering en de interne en externe uitwisseling daarvan. Er wordt hierin geïnvesteerd om de (advies)taken goed en professioneel te kunnen (blijven) uitvoeren.

Risicobenadering

De veiligheids- en gezondheidsrisico's kenmerken zich in toenemende mate door onzekerheden over de waarschijnlijkheid en impact. Het beperken van deze onzekerheden en het omgaan daarmee vraagt om een integrale en systematische benadering van de risico's voor veiligheid en gezondheid met aandacht voor scenario's (en hun relevantie en/of realisme) en de prioritering daarin. De aanpak verschuift daarbij in meerdere mate van een regelgerichte toetsing naar een multidisciplinaire risicobenadering.

VGGM zorgt voor een verantwoord en actueel risicobeeld op basis van een integrale en systematische benadering van de risico's aan de hand van scenario's en prioritering daarin. Afstemming en (inter)regionale en –(inter)nationale samenwerking is daarbij nodig, omdat de risico's, specifiek de gevolgen, niet altijd ontstaan of zich beperken tot de eigen regio of landsgrens.

Bewustwording en verantwoordelijkheid

De zorg voor veiligheid en gezondheid in onze leefomgeving is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de overheid, het bedrijfsleven, andere organisaties en de burgers. Om bij activiteiten verantwoordelijkheid te kunnen nemen voor deze zorg is bewustwording nodig van de veiligheids- en gezondheidsrisico's. Het doel is om de bewustwording van deze risico's

in de leefomgeving te verhogen, onder meer door risicocommunicatie. Belangrijke elementen daarin zijn het bieden van een handelingsperspectief en vergroting van de zelfredzaamheid. Belangrijk daarbij is het koppelen van de (fysieke/sociale) veiligheid aan gezondheid door multidisciplinaire samenwerking en advisering. Deze krijgt onder andere vorm in het uitvoeringsprogramma multidisciplinaire (advies)risicobeheersing die in de vorige beleidsperiode is opgesteld. Integrale samenwerking en handhaving zijn daarbij belangrijke sleutels om de fysieke veiligheid en gezondheid te waarborgen.

Veiligheid en gezondheid: een (maatschappelijke) afweging

Een risicoloze leefomgeving bestaat niet. Overheden, bedrijfsleven, andere organisaties en burgers ontplooiën activiteiten in de leefomgeving die risico's voor de veiligheid en gezondheid kennen. Bij besluiten en keuzes over bestaande en/of nieuwe activiteiten moeten de verantwoordelijke(n) de belangen voor veiligheid en gezondheid in samenhang wegen met andere (maatschappelijke) belangen zoals milieu, economie en welzijn om te komen tot een transparante afweging en heldere verantwoording van de besluitvorming in termen van risicoreductie en risicoacceptatie.

VGGM bevordert bij het bevoegd gezag en derden een transparante afweging en heldere verantwoording van de besluitvorming over activiteiten in de leefomgeving die risico's voor de veiligheid en gezondheid kennen. Door bij ruimtelijke ontwikkelingen en gebruik invulling te geven aan de (niet-)wettelijke advisering taak zijn de veiligheids- en gezondheidscomponenten adequaat en tijdig mee te nemen bij de (bestuurlijke) afwegingen. Dit vraagt om een alerte en omgevingsbewuste opstelling, in goede verbinding met andere overheden en bedrijven.

4.3 Beleidsresultaten

Actiepunt	Omschrijving	Portefeuillehouder binnen MT veiligheidsbureau	Termijn
Expertise bevordering	Investeren in kennis- en deskundigheidsbevordering en -uitwisseling	Brandweer	2016 -2019
Werkwijze risicobeheersing	Ontwikkelen van een (multidisciplinair) werkwijze voor een integrale en systematische benadering van de veiligheids- en gezondheidsrisico's (onder andere risicoprofiel en -monitoring)	Brandweer	2016
Multi risicobeheersing	Uitvoeren programma multidisciplinaire risicobeheersing	Brandweer	2016
Bewerkstellen afweging	Het geven van (multidisciplinair) adviezen aan bevoegd gezag en bedrijven/organisaties die een transparante afweging en heldere verantwoording van de besluitvorming bevorderen, desgewenst door samenwerking / partnerschap	Brandweer	2016-2019
Partnermanagement	Afspraken maken met partners lokaal, (inter)regionaal en (inter)nationaal over rol, samenwerking en werkstroom op het gebied van risicobeheersing	Brandweer	2016-2017

5. RISICO- EN CRISISCOMMUNICATIE

Risicocommunicatie is de communicatie met inwoners over de risico's in hun woon- en werkomgeving. Anders dan bij crisiscommunicatie is er bij risicocommunicatie geen acute noodzaak (ramp of crisis) om te communiceren.

Crisiscommunicatie is de communicatie die tijdens een (dreigende) ramp of crisis antwoord geeft op de maatschappelijke informatiebehoefte. Crisiscommunicatie alarmeert en informeert doelgroepen tijdens en na afloop van een incident over het incident, over maatregelen die de overheid neemt, over maatregelen die doelgroepen zelf kunnen nemen en geeft duiding aan de crisis.

5.1 Visie op risico- en crisiscommunicatie

De veiligheidsregio ziet risico- en crisiscommunicatie als instrumenten om effectief en efficiënt over risico's en crises te communiceren en werkt hierbij samen met partners zoals waterschappen, nutsbedrijven e.a.

Risicocommunicatie

In de visie van de veiligheids- en gezondheidsregio levert risicocommunicatie een bijdrage aan de weerbaarheid en zelfredzaamheid van de burgers, ondernemers, organisaties en hulpverleners. Risicocommunicatie is daarmee gericht op het bevorderen van het risico- en veiligheidsbewustzijn, de zelfredzaamheid en de onderlinge hulpvaardigheid. De regio streeft er met risicocommunicatie naar dat burgers de overheid herkennen en erkennen als betrouwbare crisispartner, omdat de overheid in de informatiebehoeften voorziet.

Crisiscommunicatie

De regio ziet crisiscommunicatie als een instrument dat burgers serieus neemt en erkent dat de informatiesamenleving fundamenteel veranderd is. Crisiscommunicatie stelt de informatiebehoeften van getroffen en geïnteresseerden centraal in de aanpak.

Bij een crisis wordt crisiscommunicatie ingezet om mensen te waarschuwen voor dreigende situaties, om aan te geven hoe zij kunnen handelen, om betekenis te geven aan een situatie, om te informeren over de situatie en om het verloop en de genomen maatregelen uit te dragen. Dit heeft gevolgen voor de keten van crisismanagement. Crisiscommunicatie haalt de buitenwereld naar binnen. Van meet af aan wordt met getroffen, betrokken, belangstellenden en media gecommuniceerd.

5.2 Doelstellingen op het gebied van risico- en crisiscommunicatie

Risicocommunicatie

Met risicocommunicatie streeft de regio er naar dat burgers en bedrijven de overheid (h)erkennen als betrouwbare partner. Door risicocommunicatie ontstaat een realistisch beeld van ieders betrokkenheid, verantwoordelijkheden en bijdragen en het resultaat (lees: een sociaal en fysiek veilige omgeving) dat daarvan mag worden verwacht.

Zolang er nog geen sprake is van ramp of crisis zijn burgers over het algemeen beperkt ontvankelijk voor risicocommunicatie. Massa mediale communicatie blijkt daarom niet altijd effectief. Als de burger de informatie al leest, is het de vraag of het nog als parate kennis aanwezig is tijdens incidenten. De focus voor risicocommunicatie komt daarom meer te liggen op incidenten waarbij er onvoldoende of beperkte mogelijkheid is om crisiscommunicatie optimaal in te zetten. Risicocommunicatie houdt nadrukkelijk rekening met verminderd zelfredzamen, omdat voor hen het handelingsperspectief anders is.

In de afgelopen beleidsperiode en de jaren daarvoor, heeft de regio vooral ingestoken op risicocommunicatie over rampen en crises. Door middel van onder andere de regionale krant 'Veilig Gevoel' en korte films is multidisciplinair gecommuniceerd over risico's en zijn handelingsperspectieven geboden. De veiligheidsregio blijft de projectmatige en gebiedsgerichte aanpak voor risicocommunicatie hanteren. Dit sluit aan bij de meer wijkgerichte aanpak van brandveiligheid en de wijkgerichte aanpak die ontstaat bij de veranderingen en decentralisaties in het sociale domein.

Daar waar risico's en handelingsperspectief voor burgers uit verschillende veiligheidsregio's niet of nauwelijks verschillen, wordt samen gewerkt met de andere twee veiligheidsregio's binnen Gelderland of mogelijk zelfs met de vijf veiligheidsregio's in Oost5-verband (Veiligheidsregio Gelderland Zuid, Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland, Veiligheidsregio IJsselland, Veiligheidsregio Twente en Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden).

Crisiscommunicatie

Crisiscommunicatie is gericht op informatievoorziening, schadebeperking en betekenisgeving. De burgemeester van de getroffen gemeente is verantwoordelijk voor crisiscommunicatie. De veiligheidsregio heeft de taak de burgemeester daarbij te ondersteunen.

Met crisiscommunicatie heeft de veiligheidsregio als doel om adequaat en snel te communiceren over dreigende situaties, het handelingsperspectief, de betekenis die gegeven wordt aan de situatie, over het verloop van de situatie en de genomen maatregelen. Daarbij wordt rekening gehouden met social media. Het is een illusie dat met crisiscommunicatie 'gestuurd en geregeld' kan worden. Burgers zijn niet alleen ontvangers, maar zijn in toenemende mate ook producenten van crisiscommunicatie. Het is de taak van crisiscommunicatie om "de buitenwereld naar binnen te halen" en hierop te acteren. Belangrijk daarbij is om een goede afstemming te hebben over de rol- en taakverdeling met externe partners. De regio beoogt daarom een meer voorbereide crisiscommunicatie die gericht is op snel inzetbare en effectieve communicatie over zelfredzaamheid en een goede afstemming over rol- en taakverdeling met partners.

5.3 Beleidsresultaten

Actiepunt	Omschrijving	Portefeuillehouder binnen MT veiligheidsbureau	Termijn
Risico-communicatieplan	Actualisatie en uitvoeren regionaal meerjaren risico-communicatieplan op basis van nieuwe focus risico-communicatie en op basis van risicobeleid	Bevolkingszorg	2016-2019
Investering communicatie over risico's	Uitbreiding van de permanent beschikbare informatievoorziening op het internet, waar burgers zich adequaat kunnen (laten) informeren over de risico's van de scenario's uit het risicoprofiel als aanvulling op de beschikbare risicokaart.	Bevolkingszorg	2018-2019
Planvorming	De informatiebehoefte van de samenleving als vertrekpunt van crisiscommunicatie borgen in planvorming; mediawatching verder professionaliseren en borgen binnen de Veiligheidsregio.	Bevolkingszorg	2016 - 2019
Oefenen	Het verder bekwalen van de regionale organisatie van crisiscommunicatie	Bevolkingszorg	2016

6. INCIDENTBESTRIJDING

Incidentbestrijding staat voor het afhandelen van incidenten en de voorbereiding daarop. Hierbij wordt de term 'incident' breed opgevat. Het gaat niet alleen om het incident zelf, maar ook om de dreiging ervan of de aankondiging van een gebeurtenis. Ook gaat het om incidenten die volgens de letterlijke definitie niet een echte ramp of crisis zijn, maar die een grote impact hebben in de maatschappij waardoor adequaat en tijdig opschalen noodzakelijk is.

6.1 Visie op incidentbestrijding

De veiligheidsregio zorgt voor een kwalitatief goede regionale crisisorganisatie, met professioneel toegeruste crisisfunctionarissen en een sterk en flexibel crisisnetwerk. Dit doet ze door gedegen planvorming; het adequaat opleiden, trainen en oefenen van functionarissen, teams en partners binnen de crisisbeheersing; het evalueren van oefeningen en incidenten en daarvan te leren en het onderhouden van relaties met betrokken partners.

6.2 Doelstellingen op het gebied van incidentbestrijding

VGGM blijft de komende vier jaar inzetten op het verder versterken van het fundament van de crisisorganisatie. Het beleid is gericht op de risico's omschreven in het risicobeleid en de landelijke doelstellingen.

Planvorming

Er wordt ingezet op het ontwikkelen van noodzakelijke, handzame plannen en procedures gericht op operationeel optreden bij rampenbestrijding en crisisbeheersing. Deze plannen en procedures zijn waar mogelijk ondergebracht in reguliere werkprocessen. Dit sluit aan bij de landelijke ambities om te komen tot meer hoogwaardige generieke planvorming in de veiligheidsregio's. De regio beschikt over de wettelijk vereiste planvorming. Ten aanzien van het regionaal crisisplan wordt er structureel gemonitord of bijstelling nodig is en zo de ruimte te geven aan wijzigingen om de crisisorganisatie effectiever (en mogelijk ook efficiënter) in te richten.

Capaciteiten

Uitgangspunt is dat alle individuele partners hun bijdrage met betrekking tot de afgesproken prestaties leveren. Bij een aantal incidenten in de regio zijn de operationele capaciteiten niet toereikend. Er wordt daarom ingezet op snelle melding, alarmering en opschaling en goede leiding en coördinatie. Desondanks kan er sprake zijn van schaarste. Een beroep zal dan dus moeten worden gedaan op interregionale, landelijke of internationale bijstand. Er moeten goede bijstandsafspraken gemaakt worden. Voor een aantal crisistypen zijn de operationele capaciteiten ook niet toereikend met bijstand. Het restrisico als gevolg van het operationele tekort zal zoveel mogelijk verkleind door in te zetten op de voorbereidende capaciteiten.

Vakbekwaamheid

De kennis en vaardigheden om in multidisciplinaire teams op te treden worden op peil gehouden en verder verdiept. Dit wordt vastgelegd in het kwaliteitszorgsysteem. In principe gaat het om alle functionarissen (van alle partners) maar de nadruk ligt op de sleutelfunctionarissen van de hoofdstructuur van de rampenbestrijdings- en crisisorganisatie.

Uitgangspunt hierbij is dat de kennis en vaardigheden van een monodisciplinair functionaris in een multidisciplinair team via monodisciplinaire opleidingen worden verkregen en deze ook ingezet kunnen worden bij multidisciplinair optreden. Deze kennis en vaardigheden worden monodisciplinair op peil gehouden en verdiept. Multidisciplinair worden kennis en vaardigheden verdiept door middel van multidisciplinaire oefeningen en trainingen. Oefeningen sluiten aan bij de in de regio aanwezige risico's en inzetten.

Functionarissen voldoen aan de basisvereisten waaraan personeel van de veiligheidsregio conform het Besluit Personeel veiligheidsregio's moeten voldoen. Voor functionarissen die niet zijn beschreven in het Besluit gelden regionale basisvereisten.

Samenwerking met partners in incidentbestrijding

In de laatste beleidsplanperiode was samenwerking met partners een rode draad. De komende periode blijft samenwerking een belangrijk aandachtspunt. Er is sprake van een multidisciplinaire aanpak bij de voorbereiding op en uitvoering van crisisbeheersing. Er zijn veel disciplines en partners betrokken. De veiligheidsregio acht het van groot belang dat de partners elkaar kennen. Het kennen van elkaars organisaties en (on)mogelijkheden heeft een positief effect op de kwaliteit van de incidentbestrijding. Daarom wordt er actief geïnvesteerd in de relaties, waarbij Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden een verbindende en stimulerende taak in de samenwerking heeft.

Burgerparticipatie

Burgers en bedrijven kunnen een waardevolle bijdrage leveren aan incidentbestrijding. Voorbeelden hiervan zijn: inzetten van burgers met een EHBO diploma of het inzetten van burgers als verkeersregelaar. Omdat VGGM rekening houdt met deze burgerparticipatie van burgers tijdens verstoringen en hier ook vertrouwen in heeft wordt hiermee rekening gehouden in planvorming en multidisciplinaire oefeningen.

6.3 Beleidsresultaten

Actiepunt	Omschrijving	Portefeuillehouder binnen MT veiligheidsbureau	Termijn
Regionaal Crisisplan	Actualisatie regionaal crisisplan naar nieuwste ontwikkelingen en herziening landelijk referentiekader	Bevolkingszorg	Jaarlijks
Rampbestrijdingsplannen	Conform art. 17 van de Wvr rampbestrijdingsplannen actualiseren cq opstellen.	Brandweer	Jaarlijks
Rampbestrijdingskaarten	Rampbestrijdingskaarten voor risicovolle objecten actualiseren.	Brandweer	Jaarlijks
Beleidsplan MOTO	Uitvoeren beleidsresultaten uit multidisciplinair opleiden trainen en oefenen (MOTO) beleidsplan	Brandweer via regiegroep MOTO	2016-2019
Besluiten veiligheidsregio en personeel veiligheidsregio	Doorvoeren wijzigingen besluit veiligheidsregio's en besluit personeel veiligheidsregio's	MT Veiligheidsbureau	2016-2017
Meldkamer (zie 2.5)	Monitoren en aansluiting vinden bij ontwikkelingen landelijke meldkamer.	MT Veiligheidsbureau	2016-2019
Convenanten/afspraken	Convenanten / afspraken met relevante partners jaarlijks actualiseren cq opstellen.	Brandweer	Jaarlijks
Bijstandsafspraken	Bijstandsafspraken met omliggende veiligheidsregio's en de Duitse regio Kreis Kleve actualiseren cq opstellen.	Brandweer	2016-2017

7. HERSTEL

Herstelzorg is de verzamelnaam voor alle activiteiten die nodig zijn om een terugkeer naar de normale situatie te realiseren. Drie clusters van activiteiten staan centraal: het feitelijk organiseren van het herstel, het ondersteunen van het bestuur en het bijstellen van beleid. Het moet beschouwd worden als een continu proces dat al aanvangt in de preparatieve fase en zich in tijd kan uitstrekken tot ver na de ramp of crisis.

7.1 Visie op herstel

Het proces herstel begint al in de preparatieve fase; in planvorming wordt in de veiligheids- en gezondheidsregio al nagedacht over de te nemen maatregelen om de duur van de herstelfase te beperken. In de bestrijdingsfase staat herstel op de agenda van alle teams die actief zijn (vooral in Regionaal Operationeel Team (ROT) en de beleidsteams (GBT/RBT)).

7.2 Doelstellingen op het gebied van herstel

Organisatie van herstel

Vertrouwen van de bevolking in de overheid is van groot belang in de herstelfase. Ten behoeve van een goed verloop van de herstelfase wordt er snel duidelijkheid gegeven aan burgers zodat zij vertrouwen hebben in een goede afhandeling. Daarom steekt Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden veel energie in dit aspect in de voorbereidings- en incidentbestrijdingsfase. In de risico- en crisiscommunicatie wordt hiermee rekening gehouden. Er zijn de afgelopen beleidsperiode stappen gezet op het gebied van planvorming voor de nafase. De doelstelling is om in de komende beleidsperiode de planvorming op dit onderwerp verder uit te werken, het onderwerp mee te nemen in de MOTO-trajecten en de landelijke ontwikkelingen hierop te volgen.

Ondersteunen van bestuur

De herstelfase, die vanzelfsprekend multidisciplinair wordt opgepakt en waarbij de gemeente leidend is, zal over het algemeen evenveel energie kosten als de incidentbestrijdingsfase. Ervaring leert dat in de herstelfase rekening moet worden gehouden met de rol van inspecties, aansprakelijkheidsvragen en opgestarte onderzoeken. Deze aspecten leggen een groot beslag op beschikbare capaciteit en vragen specifieke competenties. De landelijke ontwikkelingen in planvorming op dit onderwerp zullen gevolgd worden.

Bijstellen van beleid

Evalueren hoort enerzijds bij het afsluiten van het proces herstel en anderzijds bij de start van een verbeter- en vernieuwingstraject. In de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden wordt een evaluatiesystematiek gehanteerd. Een goede evaluatie zal bijdragen hoe men in de toekomst (nog) beter kan handelen. Alle evaluaties en onderzoeken zijn tevens bestuurlijke verantwoordingsinstrumenten. Het is van zeer groot belang dat het borgen van de evaluatiepunten op een juiste manier verloopt, zodat hiervan geleerd kan worden op operationeel-, tactisch- en strategisch niveau en evaluatiepunten meegenomen worden in huidige en nieuwe beleidsontwikkeling.

7.3 Beleidsresultaten

Actiepunt	Omschrijving	Portefeuillehouder binnen MT veiligheidsbureau	Termijn
Planvorming	De landelijke ontwikkeling in planvorming op dit onderwerp volgen en doorvoeren in regionale planvorming. O.a. de prestatie-eisen uit het rapport 'Bevolkingszorg op Orde 2.0 – Eigentijdse bevolkingszorg, volgens afspraak' borgen.	Bevolkingszorg	2018 - 2019
Oefenen	Het onderwerp herstel / nafase actief belichten in oefeningen, hierin worden ook de nieuw geïntroduceerde prestatie-eisen meegenomen.	Brandweer via regiegroep MOTO	2018 - 2019
Evaluatie	Doorontwikkeling gehanteerde evaluatiesystematiek.	Brandweer	2016

8. INFORMATIEMANAGEMENT

De term 'informatiemanagement' is breed en kent verschillende vormen. Allereerst is er het operationele informatiemanagement. Dit taakveld richt zich op het coördineren en structureren van alle informatie en informatiestromen ten tijde van crisissituaties met als doel een zo eenduidig, uniform en juist beeld van de betreffende crisissituatie in multidisciplinaire omgeving te creëren. Daarnaast is er het aandachtsgebied dat gericht is op het in gezamenlijkheid ontwikkelen, realiseren en aanbieden van een informatievoorziening passend bij de regio en de vele veranderingen waar zij voor staat. Informatievoorziening wordt hierbij ingezet als strategisch middel om de doelen van de organisatie te behalen. Het informatiebeleidsplan ondersteunt hierin.

8.1 Visie op informatiemanagement

Het hebben van een goede informatiepositie voor het effectief kunnen bewerkstelligen van de wettelijke taken en het communiceren met partners in de veiligheid blijft net als de vorige beleidsplanperiode één van de aandachtspunten van de veiligheids- en gezondheidsregio. Dit wordt bewerkstelligd door in de fasen van risicobeheersing, incidentbestrijding en herstel informatie met elkaar te delen en elkaar tijdig en gericht de benodigde specifieke expertise te leveren. Ook wordt het bevorderd door borging en doorontwikkeling van operationeel informatiemanagement.

8.2 Doelstellingen op het gebied van informatiemanagement

Informatiedeling in de drie fasen

In de fase van risicobeheersing richt het informatiemanagement zich op het delen en uitwisselen van gegevens over risicovolle situaties, op het monitoren en delen van veranderingen van risico's, op het volgen en delen van risicorelevante beleids- en besluitvorming en het organiseren van de risicocommunicatie.

In de fase van incidentbestrijding is informatiemanagement een cruciale bouwsteen van commandovoering, noodzakelijk om te kunnen vaststellen wat ten tijde van een incident waar of onwaar is. Informatiemanagement tijdens de incidentbestrijding is nodig om goede besluiten te kunnen nemen, om middelen effectief en efficiënt te kunnen inzetten, om partners bij elkaar te kunnen brengen en juist te kunnen adviseren, informeren en communiceren.

In de herstelfase moet worden voortgebouwd op de informatie die tijdens het incident is samengesteld, gebruikt en vastgelegd. Hoe nauwkeuriger dat heeft plaatsgevonden, des te groter de gebruikswaarde van informatie tijdens de herstelfase.

Doel is dat alle relevante data en informatie van goede kwaliteit is, beschikbaar is voor de drie fasen van rampenbestrijding en crisisbeheersing en regiobreed toegankelijk en gedeeld wordt. Daarbij geldt als uitgangspunt dat alle informatie eenmalig in de organisatie wordt vastgelegd en één eigenaar of aanspreekpunt naar de broneigenaar heeft. Er bestaat een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor het ontsluiten, beheren en toegankelijk maken van benodigde informatie.

Borging en doorontwikkeling operationeel informatiemanagement

Netcentrisch werken is dé werkwijze om ten tijde van een incident informatie met elkaar te kunnen delen. De laatste jaren hebben in het teken gestaan van doorontwikkeling van netcentrisch werken en het crisismanagementsysteem. De focus voor de komende jaren ligt op doorontwikkeling van geografische informatie en borging van de functionarissen op het gebied van informatiemanagement. Daarnaast wordt gestreefd naar een vloeiende overgang van informatiemanagement bij incidentbestrijding vanuit de dagelijkse routine. Het is belangrijk om te bekijken op welke wijze LCMS meer geïntegreerd kan worden in het dagdagelijkse werk. Hierdoor wordt het meer en meer een gebruikelijke applicatie voor de medewerker wat het gebruik moet vereenvoudigen. Dit heeft gevolgen voor de reguliere planvorming (denk aan rampbestrijdingsplannen, maar ook evenementen), maar ook om te kijken welke belangrijke regionale informatie toegevoegd kan worden aan het systeem ten behoeve van incidentbestrijding.

8.3 Beleidsresultaten

Actiepunt	Omschrijving	Portefeuillehouder binnen MT veiligheidsbureau	Termijn
Ontsluiten, beheer en toegankelijk maken van informatie	Project organiseren voor het maken van afspraken met partners over wensen, eisen, gebruik, beheer en verantwoordelijkheden in relatie tot ontsluiten beheer en toegankelijk maken van informatie	Brandweer via regiegroep informatie-management VGGM breed	2016-2018
Doorontwikkeling geo-informatie	Onderzoek en uitvoering doorontwikkeling geo-informatie	Brandweer via regiegroep informatie-management VGGM breed	2016
Preparatief gebruik LCMS	Relevante producten uit de preparatiefase beschikbaar stellen in het crisismanagementsysteem	Brandweer via regiegroep informatie-management rampenbestrijding en crisisbeheersing	2018

ONTWIKKELING

9. KWALITEITSZORG EN KENNISMANAGEMENT

Kwaliteitszorg en kennismanagement richten zich op het optimaliseren en borgen van de prestaties van een organisatie. Het doel is de kwaliteit van de wettelijke taakuitvoering op peil te houden en te kunnen sturen op verbetering van die taakuitvoering. Net als bij informatiemanagement is hier sprake van een ondersteunend beleidsveld.

9.1 Visie op kwaliteitszorg en kennismanagement

Om haar taken zo goed mogelijk uit te voeren en de prestaties van de organisatie te optimaliseren zet VGGM de komende beleidsplanperiode in op voortzetting van het bestaande kwaliteitszorg- en kennismanagementniveau. Daarbij worden de huidige landelijke ontwikkelingen op dit gebied (project visitatie, project kwaliteit en vergelijkbaarheid en landelijke indicatoren) nauwlettend gevolgd en indien gewenst ook bij aangesloten.

9.2 Doelstellingen op het gebied van kwaliteitszorg en kennismanagement

Zorg voor kwaliteit

Kwaliteitszorg betekent in Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden het toepassen van de zogenaamde 'Deming-cirkel' of ook wel de 'plan-do-check-act-cyclus' genoemd. Er is sprake van een doorlopend proces van de kwaliteitcirkel, dat wil zeggen dat door middel van planmatig werken en structureel evalueren telkens verbeteringen kunnen worden doorgevoerd die als input dienen voor nieuwe plannen. Enerzijds dienen er gedurende de hoofdtaken corrigerende maatregelen te worden genomen, anderzijds dient het mogelijk te zijn om op basis van nieuwe inzichten preventieve maatregelen toe te passen.

Door het hanteren van een (multidisciplinair) kwaliteitssysteem kan structuur gegeven worden aan deze cyclus. Bovendien levert het benodigde sturingsinformatie op. De feitelijke prestaties van de regio worden gemeten aan de hand van de inspectie-eisen en de indicatoren ten behoeve van prestatiemeting en -sturing.

Kennismanagement

Kennismanagement is een verbijzondering van kwaliteitszorg. Kennis wordt gegenereerd en ingezet ter vergroting van de effectiviteit van de veiligheids- en gezondheidsregio. Kennis wordt bijvoorbeeld vergroot door het evalueren van oefeningen en inzetten, door het analyseren en leren van klachten, door te leren van uitgevoerde audits, door scenario-ontwikkeling en door te luisteren naar de behoeften en vragen van burgers, instellingen en bedrijven.

Kennis komt tevens beschikbaar in de vorm van rapporten van inspectieorganen, ministeries en kennisinstituten. Zonder het ontwikkelen en aanwenden van kennis, kan de veiligheids- en gezondheidsregio haar prestaties niet verbeteren. Het vergroten en aanwenden van die kennis is een essentieel element om een integraal kwaliteitsmanagementsysteem te ontwikkelen en om de prestaties van de veiligheids- en gezondheidsregio te optimaliseren.

9.3 Beleidsresultaten

Actiepunt	Omschrijving	Portefeuillehouder binnen MT veiligheidsbureau	Termijn
Kwaliteitszorgsysteem	Door ontwikkelen kwaliteitszorgsysteem mede op basis van landelijke ontwikkelingen	GHOR	2017-2019
Kenniscentrum	Onderzoek mogelijkheden opzetten multidisciplinair kenniscentrum	GHOR	2018-2019

10. BIJLAGEN

10.1 Besluit

Het Algemeen Bestuur van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden,

gezien het voorstel van het dagelijks bestuur van VGGM;

gelet op het bepaalde in artikel 14 van de Wet veiligheidsregio's;

besluit :
het Beleidsplan rampenbestrijding en crisisbeheersing 2016-2019 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 2015

De voorzitter,

De secretaris,

Herman Kaiser

Paul Joosten

ONTWIKKELING

10.2 Organisatie van de veiligheids- en gezondheidsregio

Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden wordt gevormd door de burgemeesters van de 16 deelnemende gemeenten. De voorzitter is de burgemeester van Arnhem. De voorzitter wordt bij Koninklijk Besluit, gehoord het algemeen bestuur, benoemd uit de burgemeesters van de gemeenten in de regio.

De hoofdofficier van justitie, de voorzitter van het waterschap Rijn en IJssel en de (vertegenwoordiger van de) Commissaris van de Koning worden uitgenodigd deel te nemen aan de vergaderingen van het bestuur. De leden van de Veiligheidsdirectie (directieleden van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden, het diensthoofd van de Dienst Regionale Operationele Samenwerking (DROS) van de politie eenheid Oost-Nederland en de coördinerend functionaris gemeenten) treden op als adviseurs van het veiligheidsbestuur.

Naast het algemeen bestuur is een bestuurscommissie veiligheid en gezondheid gevormd waarin alle burgemeesters en wethouders volksgezondheid zitting nemen. Alle (wettelijk mogelijke) bevoegdheden op het gebied van de publieke gezondheid en de ambulancezorg zijn vanuit het algemeen bestuur overgedragen aan de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur wordt gevormd door de voorzitter (burgemeester van Arnhem), de vicevoorzitter (burgemeester van Ede), drie burgemeesters en twee wethouders volksgezondheid. Het dagelijks bestuur fungeert tevens als dagelijks bestuur van de bestuurscommissie veiligheid en gezondheid.

Veiligheidsdirectie

De veiligheidsdirectie bestaat uit de directeur brandweer (voorzitter), de directeur publieke gezondheid, het diensthoofd van de Dienst Regionale Operationele Samenwerking (DROS) van de politie eenheid Oost-Nederland en de coördinerend functionaris gemeenten. Agendaleden zijn de hoofdofficier van justitie, de secretaris-directeur van het waterschap Rijn en IJssel en de Regionaal Militair Commandant-West.

De veiligheidsdirectie adviseert het dagelijks en algemeen bestuur over de samenwerking binnen de gemeenschappelijke meldkamer Gelderland-Midden en ten aanzien van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. De veiligheidsdirectie is belast met de voorbereiding en de bewaking van de uitvoering van de besluiten op deze beleidsterreinen. De managementverantwoordelijkheid voor de uitvoering blijft bij de diensthoofden van de afzonderlijke (hulpverlenings)- organisaties waar het hun eigen organisatie betreft. De veiligheidsdirectie dient er voor te zorgen dat de gemaakte afspraken over een gecoördineerde aanpak worden nagekomen.

Veiligheidsbureau

Het veiligheidsbureau Gelderland-Midden is 1 januari 2008 opgericht met als doel afstemming te verkrijgen tussen de mono- en multidisciplinaire prioriteiten en om de vrijblijvendheid in de multidisciplinaire samenwerking op het gebied van crisisbeheersing (waaronder ook risicobeheersing valt) én het meldkamerdomein te minimaliseren.

Het veiligheidsbureau maakt voor de uitvoering van de taken gebruik van de capaciteit van de participerende partijen; brandweer, politie, GHOR, gemeenten, Defensie, waterschap, provincie en andere partners. Medewerkers uit de staande organisaties worden ingezet op projectmatige basis.

De afdelingen van de brandweer, politie, GHOR en gemeenten die zich bezig houden met risicobeheersing en voorbereiding op rampenbestrijding en crises zijn gezamenlijk gehuisvest nabij de multidisciplinaire meldkamer en het regionaal coördinatiecentrum. Er zijn ook flexplekken beschikbaar voor Defensie, waterschap, provincie etc.

Op tactisch niveau is er sprake van afstemming op het gebied van enerzijds risico- en crisisbeheersing en anderzijds de meldkamer door de managementteams van het veiligheidsbureau. Deze teams bestaan uit tactisch leidinggevenden van de multidisciplinaire partners op het gebied van meldkamer, risico- en crisisbeheersing.

Gemeenschappelijke meldkamer

Sinds 2003 zijn de meldkamers van politie, brandweer en ambulance geïntegreerd. Er is sprake van samenwerking op het gebied van leiding, beheer en uitvoering. De functie directeur meldkamer wordt vervuld door de Veiligheidsdirectie. Het beheer van de gemeenschappelijke meldkamer is opgedragen aan de veiligheidsdirectie en is nader geregeld in een samenwerkingsovereenkomst (november 2013).

Aan de gemeenschappelijke meldkamer wordt collegiale sturing gegeven door de drie meldkamerhoofden en het hoofd informatievoorziening. Deze hebben structureel overleg. Het hoofd informatievoorziening stuurt de gezamenlijke beheersorganisatie voor de systemen van het meldkamerdomein aan. Voor de gemeenschappelijke meldkamer is een gezamenlijk financieel beheer.

In een opgeschaalde situatie is sprake van eenhoofdige leiding. Ten behoeve van benodigde coördinatie in de meldkamer en de opschalingsprocessen vanaf de start van een incident is in de meldkamer een multidisciplinaire calamiteitencoördinator permanent aanwezig. Ook is er sprake van een piketdienst voor de meldkamerhoofden.

Organisatie van de brandweer

Brandweer Gelderland-Midden is sinds 1 januari 2014 onderdeel van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en bestaat uit 41 posten, ongeveer 270 formatieplaatsen in beroepsdienst en zo'n 860 vrijwilligers. De organisatie is verantwoordelijk voor de brandweerbijstand in de 16 aangesloten gemeenten.

Het team operationele informatievoorziening (van de afdeling operationele voorbereiding) en het team risicobeheersing en externe veiligheid (van de afdeling risicobeheersing) zijn vanuit de brandweerorganisatie de teams die participeren in het veiligheidsbureau. Het team operationele informatievoorziening houdt zich bezig met het multidisciplinair oefenen, het multidisciplinair opleiden en de trainingen van officieren van dienst, hoofdofficieren van dienst en commandanten van dienst voor alle repressieve clusters. Binnen dit team zijn tevens de planvorming, procedures en operationele informatievoorziening ondergebracht. Daarnaast zijn de taken en de regiefunctie die gericht zijn op het ontwikkelen en borgen van kennis en het leren van ervaringen in dit team ondergebracht (het kenniscentrum). Vanuit dit team wordt een bijdrage geleverd aan de producten en werkzaamheden van het veiligheidsbureau. Dit laatste geldt ook voor het team risicobeheersing en externe veiligheid. In dit team worden specialistische advisering, multidisciplinaire taken en projecten binnen de afdeling risicobeheersing geborgd. Het team voert taken uit op het gebied van externe veiligheid, BRZO, risicoanalyse, objectpreparatie, vakinhoudelijk beleid en risicocommunicatie.

Organisatie van de GHOR

De GHOR Gelderland-Midden valt net als de brandweer onder het bestuur van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en is organisatorisch ingebed in de afdeling Zorg en Veiligheid van de sector volksgezondheid. Op basis van de Wet publieke gezondheid is er één directeur Publieke Gezondheid (PG) aangesteld.

De GHOR is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening en met de advisering van andere overheden en organisaties op het gebied van de geneeskundige hulpverlening. Er wordt een onderscheid gemaakt in de publieke gezondheidszorg en de acute gezondheidszorg. De directeur PG is belast met de operationele leiding van de geneeskundige hulpverlening.

De geneeskundige hulpverlening bestaat uit een keten van allerlei zorginstellingen met een rol bij risicobeheersing, incidentbestrijding en herstel (Zie bijlage 10.3).

De daadwerkelijke uitvoering van de primaire zorgprocessen is een verantwoordelijkheid van de ketenpartners van de GHOR. De GHOR en haar ketenpartners bereiden zich samen voor op bijzondere situaties, die gevolgen kunnen hebben voor de zorgverlening en maken hierover schriftelijke afspraken.

De coördinerende rol van de GHOR heeft alleen betrekking op rampen en crises. Voor de dagelijkse acute zorg en publieke gezondheidszorg gelden andere coördinatiemechanismen. Als gevolg van de Wet Publieke Gezondheidszorg is er een belangrijke rol weggelegd voor de

GGD in de publieke gezondheidszorg. De GGD maakt tevens onderdeel uit van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden. Dit geldt tevens voor de Regionale Ambulancevoorziening (RAV), welke een voorname rol speelt in de opgeschaalde acute gezondheidszorg.

Organisatie van bevolkingszorg

Gemeenten zijn samen met politie, brandweer en GHOR verantwoordelijk voor rampenbestrijding en crisisbeheersing. Specifieker: de gemeenten zijn procesverantwoordelijk voor de bevolkingszorg.

Voor afstemming komen ambtenaren van de gemeenten bijeen in het Regionale Overleg Openbare Veiligheid. Besluitvorming vindt plaats door het overleg van gemeentesecretarissen. Vanuit dit overleg is de coördinerend functionaris gemeenten aangewezen die met mandaat de verschillende gemeenten uit de gemeentelijke kolom vertegenwoordigd in de veiligheidsdirectie. De coördinator bevolkingszorg vertegenwoordigt de gemeente in het MT Veiligheidsbureau.

De coördinerend functionaris gemeenten stuurt de kolom bevolkingszorg aan. De coördinator bevolkingszorg heeft een coördinerende, regisserende en faciliterende rol in de voorbereiding van de 16 gemeenten op rampen en crises. Er is een klankbordgroep bevolkingszorg en een klankbordgroep crisiscommunicatie die de coördinator bevolkingszorg ondersteunen en adviseren. In de klankbordgroep crisiscommunicatie zijn ook de operationele diensten vertegenwoordigd en communicatie VGGM, aangezien crisiscommunicatie vele raakvlakken heeft met processen van de andere operationele diensten.

Organisatie van de samenwerking met de politie

De politie heeft een aantal belangrijke taken op het gebied van crisisbeheersing, rampenbestrijding en grote ongevallen, inclusief de voorbereiding en het oefenen op deze terreinen. Taken van de politie bij rampen, crises en ongevallen zijn mobiliteit, ordehandhaving, bewaken en beveiligen, opsporing en interventie. Het team conflict- en crisisbeheersing van de politie speelt hierbij een centrale coördinerende rol.

De politie wordt in de veiligheidsdirectie vertegenwoordigd door het diensthoofd van de Dienst Regionale Operationele Samenwerking (DROS) van de eenheid Oost Nederland. In het MT Veiligheidsbureau wordt de politie vertegenwoordigd door de teamchef, danwel door de accountmanager van het team Regionale Crisis en Conflictbeheersing (RCCB) van de eenheid Oost-Nederland. Afstemming tussen de verschillende diensten en het district Gelderland-Midden vindt plaats in regulier overleg tussen deze partners.

Organisatie van de samenwerking met partners

De veiligheids- en gezondheidsregio werkt met diverse partijen samen. Het doel van deze samenwerking is dat partijen gezamenlijk voorbereidingen treffen en dat de coördinatie bij de aanpak van een ramp of crisis dienovereenkomstig tot stand komt. Bij de samenwerking is het uitgangspunt dat de wettelijke taken en bevoegdheden van alle betrokkenen intact blijven. Het contact tussen de veiligheids- en gezondheidsregio en partners komt tot uitdrukking in:

- Convenanten
- Deelname vergaderingen bestuur Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
- Gezamenlijk optreden in incidentbestrijdingsfase en herstelfase
- Bestuurlijke overleggen
- Liaisons in veiligheidsbureau
- Afstemming over planvorming
- Afspraken over operationele prestaties
- Deelname aan opleidingen, trainingen en oefeningen
- Uitwisselen / ter beschikking stellen van informatie

In bijlage 10.3 wordt een zo volledig mogelijk overzicht weergegeven van de partners.

Organisatie multidisciplinaire operationele leiding

In het Regionaal Crisisplan Gelderland-Midden 2011 – 2014 (oktober 2013) is vastgelegd hoe de operationele leiding bij calamiteiten en crises is georganiseerd en wordt de organisatie daarvan verder uitgewerkt. Het uitgangspunt hierbij wordt gevormd door de landelijke opschalingssystematiek GRIP (gecoördineerde regionale incidentbestrijdingsprocedure). De procedure regelt opschaling op operationeel niveau en bestuurlijk niveau (gemeente).

10.3 Partners

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden is een complete hulpverleningsorganisatie voor Brandweer en Volksgezondheid (Ambulancehulpverlening en Gemeentelijke Gezondheidsdienst).

De organisatie werkt in opdracht van de gemeenten Arnhem, Barneveld, Lingewaard, Doesburg, Duiven, Ede, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Rijnwaarden, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar. De regionale organisatie behartigt de belangen van deze gemeenten en hun inwoners op het gebied van brandweer en volksgezondheid. De juridische basis is gelegd in de gemeenschappelijke regeling.

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
Gemeenschappelijke regeling veiligheids- en gezondheidsregio	Ja, beide directeuren als adviseur	Ja	Ja	Ja

Politie, eenheid Oost Nederland

Sinds 1 januari 2013 (komst nationale politie) is de politie onderverdeeld in 10 regionale eenheden en een landelijke eenheid. De regionale Eenheid Oost-Nederland bestrijkt de provincies Overijssel en Gelderland, met in totaal 81 gemeenten verdeeld over vijf veiligheidsregio's, en is daarmee geografisch en qua formatie de grootste politieregio.

De rol van de politie bij grootschalige incidenten en crises is groot. De bestuurlijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in de Politiewet 2012 en de Gemeentewet. In de landelijke referentiekaders Conflict- en Crisisbeheersing Politie 2002 is bepaald dat de politie voorbereid moet zijn op samenwerken bij rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
Ja (2008)	Ja, als adviseur	Ja	Ja	Ja

Gemeenten

De gemeenten Arnhem, Barneveld, Lingewaard, Doesburg, Duiven, Ede, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Rijnwaarden, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar vormen gezamenlijk de gemeentelijke partner in de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden.

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
Gemeenschappelijke regeling veiligheids- en gezondheidsregio	Ja	Ja	Ja	Ja
Convenant intergemeentelijke samenwerking (2009)				

Openbaar Ministerie

Het Openbaar Ministerie (OM) speelt een steeds belangrijker rol bij het proces van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het OM is binnen de crisisbeheersing verantwoordelijk voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Dit betekent dat het OM:

- leiding geeft aan het strafrechtelijk onderzoek naar de toedracht van de calamiteit of ramp.
- het plegen van strafbare feiten voorkomt.
- de strafrechtelijke rechtsorde handhaaft.

De hoofdofficier van justitie wordt uitgenodigd voor de vergaderingen van het Algemeen Bestuur en neemt plaats in het GBT/RBT. Daarnaast is het OM agendalid van de Veiligheidsdirectie en heeft het OM een liaison in het Veiligheidsbureau. Tenslotte neemt het OM zoveel als mogelijk deel aan oefeningen en trainingen die gericht zijn op multidisciplinaire samenwerking en een strafrechtelijk karakter dragen.

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
Nee	Hoofd Officier van Justitie is agendalid	Ja	Nee	Nee

Waterschappen

De waterschappen zijn verantwoordelijk voor het waterbeheer in hun beheergebied. Dit betekent dat zij zorg hebben voor de waterkering, -kwaliteit en -kwantiteit.

In het verzorgingsgebied van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden zijn 3 waterschappen actief:

- Waterschap Rijn en IJssel
- Waterschap Rivierenland
- Waterschap Vallei en Veluwe

De waterschappen hebben een nadrukkelijke rol in rampenbestrijding en crisisbeheersing. De dijkgraaf heeft bijzondere bevoegdheden bij dreigend gevaar van water. In de Wet veiligheidsregio's is opgenomen dat de calamiteitenplannen van de waterschappen afgestemd moeten zijn met de gemeentelijke plannen.

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
Convenant voor samenwerkingsafspraken tussen de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden, Rijkswaterstaat Oost Nederland en de waterschappen Rijn-IJssel, Rivierenland en Vallei en Veluwe, 2015	Voorzitter van waterschap Rijn en IJssel is agendalid	Ja	Ja	Ja

Defensie

Het ministerie van Defensie heeft nationaal en internationaal een belangrijke rol in vrede en veiligheid. Nationaal gezien heeft Defensie zich ontwikkeld tot een structurele partner in de binnenlandse crisisbeheersing.

Regionaal Militaire Commando's leveren ondersteuning. Dit doen zij op verzoek van civiele autoriteiten of andere organisaties in de samenleving. De RMC is agendalid van de veiligheidsdirectie. De officier veiligheidsregio van het Regionale Militair Commando West maakt deel uit van het veiligheidsbureau van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden en heeft in die hoedanigheid een rol in crisisplanvorming en gezamenlijke rampenoefeningen.

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
Convenant voor samenwerkingsafspraken tussen Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland- Politie en Defensie, 25 juni 2014	Ja, commandant RMC-West is agendalid	Ja	Ja	Ja

Provincie

De commissaris van de Koning heeft een toezichthoudende rol, primair gericht op de bestuurlijke samenwerking binnen de veiligheidsregio. Pas als een incident de grenzen van de veiligheidsregio overschrijdt, mag de commissaris – in naam van de minister – ook een aanwijzing geven over de daadwerkelijke aanpak van de crisis.

Verder speelt de provincie een rol bij de bestuurlijke informatievoorziening en de bijstandverlening. Ook de afstemming met buitenlandse (Duitse) overheden behoort tot de taak van de provincie. Een liaison van de provincie Gelderland maakt deel uit van het veiligheidsbureau van Veiligheid- en Gezondheidsregio Gelderland Midden.

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
Nee	Agendalid	Ja	Nee	Nee

Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat is de uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Rijkswaterstaat heeft als taak het beheer van het nationale rijkswegennetwerk, het rijkswaterwegennetwerk en het landelijk watersysteem.

De regionale Dienst Oost-Nederland van Rijkswaterstaat beschikt over een calamiteitenorganisatie en bijbehorend calamiteitenplan.

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
Convenant voor samenwerkingsafspraken tussen de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden, Rijkswaterstaat Oost Nederland en de waterschappen Rijn-IJssel, Rivierenland en Vallei en Veluwe, oktober 2013	Nee	Ad hoc	Ja	Ja

Buurregio's

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden heeft 4 buurregio's, namelijk Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland, Veiligheidsregio Gelderland Zuid, Veiligheidsregio Utrecht en Veiligheidsregio Flevoland. Ook grenst Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden aan de Duitse regio kreis Kleve.

Met de Nederlandse buurregio's onderhoudt Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden in het bijzonder nauwe contacten met de Gelderse regio's.

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
	Nee	Nee	Ja	Ja

Nationaal crisiscentrum

Het Nationaal Crisiscentrum (NCC) is een onderdeel van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid van het Ministerie van Veiligheid en Justitie dat zich bezighoudt met het coördineren van de (bestuurlijke) reactie op rampen en crises.

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
	Nee	Nee	Nee	Nee

LOCC

Het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (LOCC) van het ministerie van Veiligheid en Justitie draagt zorg voor de landelijke coördinatie van de operationele inzet tijdens rampen, calamiteiten en grootschalige evenementen om de operationele inzet op landelijk niveau adequaat te laten plaatsvinden.

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
	Nee	Nee	Nee	Nee

RIVM

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) verzamelt wereldwijd kennis over het effectief bestrijden van infectieziekten, mensen gezond houden, goede zorg bieden, de veiligheid van consumenten bewaken en een gezonde leefomgeving bevorderen. Ook past het RIVM de kennis over deze thema's toe en verspreidt de knowhow onder beleidsmedewerkers, wetenschappers, inspecteurs en onder het algemeen publiek.

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
	Nee	Nee	Nee	Nee

Rijksheren	Rijksheren zijn rijksvertegenwoordigers die in noodsituaties gebruik kunnen maken van noodbevoegdheden van hun vakminister.															
<i>Commissaris van de Koning</i>	De Commissaris van de Koning is Rijksheer voor de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en van Veiligheid en Justitie en daarmee coördinerend Rijksheer.															
<i>Regioambassadeur van een vestiging van directie Regio en Ruimtelijke Economie</i>	Formeel krijgt de regioambassadeur van een vestiging van directie Regio en Ruimtelijke Economie bevoegdheden van Rijksheer tijdens crises. Indien in buitengewone omstandigheden de Noodwet Voedselvoorziening van kracht is, kan de regioambassadeur tevens optreden als Voedselcommissaris.															
<i>Rijkshavenmeester</i>	Niet van toepassing in veiligheidsregio Gelderland Midden.															
<i>Inspecteur generaal van de Inspectie Leefomgeving en Transport</i>	De Inspecteur generaal is als hoofd van de Inspectie Leefomgeving en Transport formeel de Rijksheer van Infrastructuur en Milieu in de regio.															
<i>Inspecteur generaal van de Inspectie voor de Gezondheidszorg</i>	De Inspectie voor de Gezondheidszorg kan in crisissituaties namens de minister optreden. In de Gezondheidswet is vastgesteld dat de regionale inspecteurs het openbaar bestuur adviseren en namens de minister optreden.															
<i>Regionaal Militair Commandant</i>	In het Aanwijzingsbesluit economische noodwetgeving zijn de Provinciaal Militair Commandanten aangewezen. Deze functionarissen bestaan niet meer. In de praktijk zijn dat nu de Regionaal Militair Commandanten.															
<i>Directeur Kamer van Koophandel</i>	In geval van een crisis kan de directeur van de Kamer van Koophandel van de grootste gemeente van de veiligheidsregio aangesteld worden als Economisch Commissaris. In dat geval behartigt hij de belangen van het bedrijfsleven zonder dat hij daarbij wettelijke basis heeft.															
<i>Voorzitter MT Belastingdienst/Douane</i>	In het aanwijzingsbesluit economische noodwetgeving zijn de voorzitters van de managementteams van Belastingdienst / Douane aangewezen. Deze aanwijzing heeft betrekking op het nemen van generieke schaarste en prijsmaatregelen voor zover de minister van Financiën daartoe bevoegdheden toekomen.															
<i>Hoofd-ingenieur-directeur van regionale diensten van RWS</i>	In het aanwijzingsbesluit economische noodwetgeving zijn de rijkshoofdinspecteurs van het verkeer aangewezen. Deze is verouderd. De hoofd-ingenieur-directeur van de regionale diensten van Rijkswaterstaat fungeren als Rijksheer. Voor havens zijn dat de Rijkshavenmeesters.															
Nutsbedrijven	<p>Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden onderhoudt preparatieve contacten met de nutsbedrijven in haar verzorgingsgebied in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing.</p> <p>Het beheer van het elektriciteits- en gasnet wordt verzorgd door Liander. TenneT is de netbeheerder van het landelijke elektriciteitsnetwerk. Drinkwater wordt verzorgd door Vitens. Gasleveranciers zijn onder andere Nuon, Essent en RWE. De telecomleveranciers zijn divers (KPN, Vodafone, Telfort, UPC, etcetera)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Convenant</th> <th>Deelname vergaderingen bestuur VR</th> <th>Deelname vergaderingen RBT</th> <th>Afspraken over oefenen</th> <th>Afstemming over planvorming</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Landelijk Convenant voor Regionale Samenwerkingsafspraken tussen de Drinkwatersector, Veiligheids- en Politieregio's, oktober 2012</td> <td>Nee</td> <td>Nee</td> <td>Ja</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td>Landelijk Convenant voor samenwerkingsafspraken tussen Veiligheidsregio's, Politie en Netbeheerders van gas en elektriciteit, 2013</td> <td>Nee</td> <td>Nee</td> <td>Ja</td> <td>Ja</td> </tr> </tbody> </table>	Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming	Landelijk Convenant voor Regionale Samenwerkingsafspraken tussen de Drinkwatersector, Veiligheids- en Politieregio's, oktober 2012	Nee	Nee	Ja	Ja	Landelijk Convenant voor samenwerkingsafspraken tussen Veiligheidsregio's, Politie en Netbeheerders van gas en elektriciteit, 2013	Nee	Nee	Ja	Ja
Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming												
Landelijk Convenant voor Regionale Samenwerkingsafspraken tussen de Drinkwatersector, Veiligheids- en Politieregio's, oktober 2012	Nee	Nee	Ja	Ja												
Landelijk Convenant voor samenwerkingsafspraken tussen Veiligheidsregio's, Politie en Netbeheerders van gas en elektriciteit, 2013	Nee	Nee	Ja	Ja												

Openbaar vervoersbedrijven

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden onderhoudt preparatieve contacten met de openbaar vervoersbedrijven in haar verzorgingsgebied in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Prorail beheert het spoorwegennet. De spoorwegvervoerders zijn NS Reizigers en Arriva. De belangrijkste busvervoer maatschappijen zijn Connexxion, Veolia en Novio/Hermes.

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
Nee	Nee	Nee	Ja, ad hoc	Ja, ad hoc

Natuurbeheerders

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden onderhoudt preparatieve contacten met de natuurbeheerders in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Het gaat hierbij onder andere om Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, het Bosschap, Park de Hoge Veluwe en de Kroondomeinen.

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
Nee	Nee	Nee	Ja, ad hoc	Ja, ad hoc

Omroep Gelderland

In geval van een calamiteit kan de radio van Omroep Gelderland worden ingeschakeld als calamiteitenzender. Er is een convenant afgesloten tussen Omroep Gelderland en de drie Gelderse veiligheidsregio's, gemeenten en provincie Gelderland

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
Convenant voor de Calamiteitenzender d.d. 06-07-09	Nee	Nee	Ja	Nee

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden – GGD

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
Ja	Ja	Nee	Ja	Ja

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden - Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
Ja	Ja	Nee	Ja	Ja

Nederlandse Rode Kruis/ EHBO-verenigingen

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
Ja	Nee	Nee	Ja	Ja

Huisartsen(posten)

Huisartsenkring Gelderse Rivieren,
Coöperatieve Huisartsendienst Regio Arnhem,
Stichting Primair Huisartsenposten,
Huisartsen Gelderse Vallei,
Huisartsenvereniging Arnhem e.o.,
Huisartsenvereniging Eemland,
Huisartsen (zelfstandigen)

Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming

	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja
Apothekers	Dienstapothek Arnhem en omgeving Dienstapothek Gelderse Vallei Dienstapothek Eemland Ziekenhuisapothek Alysis Ziekenhuisapothek De Gelderse Vallei Apothekers (zelfstandigen)				
	Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja
PSHOR	Instellingen voor Geestelijke Gezondheidszorg: GGNET Pro Persona GGZ Centraal Maatschappelijk werk: Stichting Thuiszorg Midden Gelderland Rijnstad Opella Solidez Stimenz Elan Barneveld Vitras CMD Slachtofferhulp Nederland Regio Oost				
	Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja
Ziekenhuizen	Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
<i>Rijnstate</i>	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja
<i>Gelderse Vallei</i>	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja
Traumacentrum Acute Zorgregio Oost (AZO)	Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja
Verloskundigen	Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja
Thuiszorg	Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Verzorg- en verpleeghuizen	Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Gehandicaptenzorg	Convenant	Deelname vergaderingen bestuur VR	Deelname vergaderingen RBT	Afspraken over oefenen	Afstemming over planvorming
	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee

10.4 Regionaal oefenbeleidsplan

Het beleidsplan Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO) 2016-2019 is het vigerende oefenbeleidsplan.

10.5 Beschrijving van de voorzieningen en maatregelen opkomsttijden brandweer

De voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de voorzieningen en maatregelen om daaraan te voldoen worden beschreven in het beleidsplan brandweer.

10.6 Financiële paragraaf

De projecten voortvloeiend uit dit beleidsplan kunnen binnen de reguliere begroting uitgevoerd worden. Een aantal projecten dient nog verder uitgewerkt te worden. Indien de budgetten overschreden worden, vinden verschuivingen plaats of worden extra middelen aangevraagd.

10.7 Lijst van gebruikte afkortingen

BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
BZK	Ministerie van binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties
EHBO	Eerste Hulp bij Ongevallen
GBT	gemeentelijk beleidsteam
GGD	gemeentelijke gezondheidsdienst
GHOR	geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio
GRIP	gecoördineerde regionale incidentbestrijdingsprocedure
ICT	informatie communicatie technologie
LCMS	landelijk crisismanagementsysteem
LOCC	landelijk operationeel coördinatie centrum
MT	Managementteam
OM	Openbaar Ministerie
MOTO	Multidisciplinair opleiden, trainen, oefenen
RBT	regionaal beleidsteam
RMC	Regionaal Militair Commandant
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROT	regionaal operationeel team
VenJ	Ministerie van Veiligheid en Justitie
VR	Veiligheidsrapportage
WO II	Tweede Wereldoorlog
Wvr	Wet veiligheidsregio's

10.8 Geraadpleegde literatuur

Concept risicoprofiel Gelderland Midden 2015
De Staat van de Rampenbestrijding 2013 Mei 2013, Inspectie Veiligheid en Justitie
Gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden 2011
Handreiking beleidsplan veiligheidsregio NVBR, Raad van Hoofdcommissarissen, GHOR Nederland en Overleg van Coördinerend gemeentesecretarissen, augustus 2009
Regionaal Crisisplan Gelderland-Midden 2011-2015 Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 26 oktober 2011 (geactualiseerd 30 oktober 2013)
Strategische agenda versterking veiligheidsregio's 2014-2016 Veiligheidsberaad 16 mei 2014
Wet publieke gezondheid 9 oktober 2008
Wet veiligheidsregio's 1 oktober 2010

10.9 Verzendlijst

Burgemeesters en wethouders in de regio Gelderland-Midden

Gemeenteraden in de regio Gelderland-Midden

Coördinerend functionaris gemeente in de regio Gelderland-Midden

Ambtenaren Openbare Veiligheid in de regio Gelderland-Midden

Eenheidschef Politie Oost Nederland

Directeur Brandweer Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Directeur publieke Gezondheid Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Hoofdofficier van Justitie arrondissement Oost-Nederland

Beleidsmedewerker bewaken, beveiligen en crisisorganisatie OM Oost-Nederland

Dijkgraven van de Waterschappen in de regio Gelderland-Midden

Calamiteitencoördinatoren van de Waterschappen in de regio Gelderland-Midden

Regionaal Militair Commandant West

Officier Veiligheidsregio van 11 Luchtmobiele Brigade

Commissaris van de Koning Provincie Gelderland

Adviseur Openbare orde en Veiligheid Provincie Gelderland

Hoofdingenieur-directeur RWS Oost-Nederland

Adviseur crisismanagement RWS Oost-Nederland

Directeur Veiligheidsregio Gelderland Zuid

Lid klankbordgroep Veiligheidsregio Gelderland Zuid

Directeur Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Lid klankbordgroep beleidsplan Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Directeur Veiligheidsregio Flevoland

Lid klankbordgroep beleidsplan Veiligheidsregio Flevoland

Directeur Veiligheidsregio Utrecht

Lid klankbordgroep beleidsplan Veiligheidsregio Utrecht

Directie Liander

Medewerker crisisbeheersing Liander

Directie Vitens Gelderland

Beleidsadviseur Bedrijfsbureau Vitens Gelderland

Directie ProRail Regionaal Regio Noord-Oost & Zuid

Hoofd Calamiteitenorganisatie ProRail Regionaal Regio Noord-Oost & Zuid

Hoofd Inspectie Veiligheid en Justitie van het ministerie van Veiligheid en Justitie

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM):
Brandweer, Regionale ambulancevoorziening en GGD onder één dak.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 0800 8446 000

E info@vggm.nl

I www.vggm.nl

Veiligheids- en Gezondheidsregio

Gelderland-Midden